VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68
THỨ SÁU
12.9.2025 (21.7 Ất Tỵ)
Số 110 (4244)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

BỘ TRƯỞNG BỘ VHTTDL NGUYỄN VĂN HÙNG:

Thúc đẩy hợp tác, đưa Nhà triển lãm Việt Nam bứt tốc [3]

Vang mãi bản anh hùng ca Xô Viết Nghệ Tĩnh

[9]

Cán bộ, chiến sĩ và các em học sinh, sinh viên tham quan Trưng bày "Khát vọng tự do" tại Bảo tàng Nghệ An - Xô Viết Nghệ Tĩnh Ảnh: PHẠM NGÂN

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

"Thập toàn đại bổ"

● **MINH TUỆ**

Cách đây không lâu ở Thanh Hóa có một nữ thầy lang bốc thuốc nhầm lá ngón, gây chết người. Tất nhiên cũng gây chết người, song trường hợp này khác về bản chất với đầu độc bằng lá ngón. Người vô ý gây chết người gọi là ngộ sát, *khác với người cố ý hại người, gọi là* cố sát.

(Xem tiếp trang 2)

ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ TẠI TRIỂN LÃM THÀNH TỰU ĐẤT NƯỚC:

Đòn bẩy đưa văn hóa Việt vươn tầm [8]

Góp phần chấn hưng văn hóa con người VN [5]

CHƯƠNG TRÌNH XÚC TIẾN DU LỊCH VIỆT NAM TẠI ẤN ĐỘ:

Đúng và trúng [6]

SEA GAMES 33:

Các đài truyền hình Việt Nam gặp khó [14]

Xếp hạng bốn di tích quốc gia đặc biệt

● Thêm 15 di tích, danh thắng được xếp hạng cấp quốc gia

Phó Thủ tướng Chính phủ Mai Văn Chính vừa ký Quyết định số 1959/QĐ-TTg ngày 11.9.2025 về việc xếp hạng di tích quốc gia đặc biệt (đợt 18, năm 2025) đối với 4 di tích. Cụ thể, các di tích được xếp hạng di tích quốc gia đặc biệt đợt này bao gồm: Di tích lịch sử Mộ cụ Phó bảng Nguyễn Sinh Sắc, phường Cao Lãnh (Đồng Tháp); Di tích lịch sử Những địa điểm ghi dấu Phong trào Xô Viết Nghệ Tĩnh (1930 - 1931) tại Nghệ An; Danh lam thắng cảnh và Khảo cổ Quần thể Tam Chúc, phường Tam Chúc (Ninh Bình); Di tích lịch sử và kiến trúc nghệ thuật Chùa Cổ Lễ, xã Cổ Lễ (Ninh Bình).

Khu vực bảo vệ di tích được xác định theo Biên bản và Bản đồ các khu vực bảo vệ di tích trong hồ sơ. Bộ trưởng Bộ VHTTDL, Chủ tịch UBND các cấp nơi có di tích được xếp hạng nêu trên, trong phạm vi nhiệm vụ và quyền hạn của mình thực hiện việc quản lý nhà nước đối với di tích theo quy định của pháp luật về di sản văn hóa; chịu trách nhiệm toàn diện về số liệu, nội dung, Hồ sơ đề nghị xếp hạng di tích theo quy định của pháp luật. Quyết định này có hiệu lực kể từ ngày ký.

● Bộ VHTTDL vừa ban hành các Quyết định xếp hạng 15 di tích, danh lam thắng cảnh quốc gia trên địa bàn các tỉnh Ninh Bình, Lạng Sơn, Tây Ninh, Đồng Nai, TP Huế, Hưng Yên, Lâm Đồng, Quảng Ngãi, Quảng Trị và TP Hà Nội. Theo đó gồm: Di tích kiến trúc nghệ thuật Đình Nội - Chùa Phúc Khánh, xã Nam Xang, (Ninh Bình); Quần thể di tích, danh lam thắng cảnh Lạt Sơn, gồm: Đền thờ nữ tướng Lê Chân, Núi Giát Dâu, Đồi Bụt, Dấu tích chùa Thánh Chân, Động Tiên Chúa, Hang Diêm, Hang Bể Trên, phường Lý Thường Kiệt, phường Châu Sơn (Ninh Bình);

Di tích khảo cổ Hang Ngườm Sâu, xã Bằng Mạc (Lạng Sơn); Di tích lịch sử Khu vực Cầu Kinh - nơi ghi dấu chiến công của quân và dân vùng Hạ Cần Giuộc năm 1967, xã Phước Vĩnh Tây (Tây Ninh); Di tích lịch sử Sóc Bom Bo, xã Bom Bo (Đồng Nai); Di tích lịch sử Nhà tưởng niệm đồng chí Lê Đức Thọ, phường Hồng Quang (Ninh Bình); Di tích lịch sử Địa điểm Trạm phẫu thuật tiền phương, phường Phong Thái (TP Huế); Di tích lịch sử Lăng mộ Đặng Văn Hòa, phường Phong Thái (TP Huế); Di tích kiến trúc nghệ thuật Đình Dương Trạch, xã Triệu Việt Vương (Hưng Yên);

Danh lam thắng cảnh Hang C7, xã Nam Đà (Lâm Đồng); Danh lam thắng cảnh Hang C8, xã Nam Đà (Lâm Đồng); Danh lam thắng cảnh Cổng Tò Vò, đặc khu Lý Sơn (Quảng Ngãi); Di tích lịch sử Đình Thái Khê, xã Kiều Phú (Hà Nội); Di tích lịch sử Đền Song Trung và Mộ Hoàng Vĩnh Tộ, Hoàng Vĩnh Dụ, xã Tân Gianh (Quảng Trị); Di tích lịch sử Bến phà II Long Đại, nơi hy sinh của 16 thanh niên xung phong (tháng 9 năm 1972), xã Trường Ninh (Quảng Trị). Theo các Quyết định, khu vực bảo vệ di tích được xác định theo biên bản và bản đồ khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích trong hồ sơ. Ủy ban nhân dân các cấp nơi có di tích được xếp hạng, trong phạm vi nhiệm vụ và quyền hạn của mình, thực hiện việc quản lý nhà nước đối với di tích theo quy định của pháp luật về di sản văn hóa.

L.SƠN

"Thập toàn đại bổ"

(Tiếp theo trang 1)

Câu chuyện ở Thanh Hóa khiến người viết nhớ về quê mình trong những năm chín mươi của thế kỷ trước, cũng xảy ra một trường hợp tương tự. Cũng một thầy lang (bốc thuốc Nam) là nữ, và cũng do sự nhầm lẫn mà gây chết một số người. Bấy giờ nữ thầy lang cũng dùng danh hiệu thuốc của mình là "Thập toàn đại bổ" để có ấn tượng với người dùng. Khi cơ thể suy nhược, có bệnh, nhưng không có nhiều tiền để bồi bổ chạy chữa, người dân đành trông cậy vào sự thần diệu của thuốc Nam vừa rẻ tiền vừa hiệu quả (theo như truyền miệng), đến với bà nhờ bốc thuốc.

Rồi một hôm, có người đi cấp cứu ở bệnh viện, hỏi ra là có uống "thập toàn đại bổ". Ngày tiếp sau, có hai chị em gái lớn tuổi đi cấp cứu, hỏi ra họ cũng dùng "thập toàn đại bổ". Tình tiết được kể lại: Chị em cùng sắc thuốc, rót ra bát (tô) cho nguội rồi uống, uống gần đến đáy bát lại thấy có chất trắng đọng bên dưới, hai chị em bảo nhau "thuốc tốt quá" bèn lấy nước hòa thêm uống cho hết, uống xong thì lập tức thấy đau. Cơ quan chức năng vào cuộc. Người nữ thầy lang kia bị bắt, bị tù. Xác định rằng thầy lang không cố ý, chỉ là ngộ sát, nên tù mấy năm thì mãn. Người ta nói rằng trong bài thuốc Nam có một loại lá thuốc rất giống lá ngón, do vậy mà hái nhầm với lá ngón là món cực độc mà bản thân thầy lang cũng không nhận ra. Một bài học cho cái tính qua loa đại khái của người Việt ta, không chi ly kỹ lưỡng, mà ra nông nỗi như vậy.

Lại thấy gần đây có việc một doanh nghiệp chế từ thức ăn gia súc trở thành dầu ăn cho người, với một lượng lớn, khiến ai ai cũng kinh sợ, tự hỏi không biết lâu nay mình hay con em mình đã từng vô tư dùng những thứ ấy hay chưa.

Giờ cơ quan chức năng phát hiện nhiều loại thực phẩm giả, thuốc giả, mới thấy giật mình cho cái tính đại khái của mình. Còn cán bộ quản lý chất lượng thực phẩm chắc thấy "không hại gì" thì mới lơ là cho những người sản xuất thực phẩm bẩn, thuốc giả, một thời gian dài. Một số nghệ sĩ nổi tiếng chắc cũng thấy "không hại gì" thì mới quảng cáo cho những nhãn hàng thực phẩm kém, thuốc giả. Nghệ sĩ cứ vô tư cổ vũ dùng các thứ "thập toàn đại bổ", rồi nghệ sĩ sẽ được nhận những khoản thanh toán hậu hĩnh. Nó khác với sự nhầm lẫn lá thuốc của các nữ thầy lang đã kể trên kia.

Mà cũng không chỉ là thực phẩm, thực phẩm chức năng hay thuốc chữa bệnh, ngay cả các loại mỹ phẩm cũng bị làm giả, thậm chí giả các thương hiệu nổi tiếng của nước ngoài. Như kem bôi da chẳng hạn, nếu chị em mua phải kem "thập toàn đại bổ" rồi bôi vào da mình, ngày nọ sang ngày kia, tháng này sang tháng khác, thì rốt cuộc da mình sẽ như thế nào?

Hẳn cả xã hội chúng ta giờ mới có thể thức tỉnh rằng trong việc dùng thực phẩm, thuốc thang phải cẩn thận bao nhiêu cũng không thừa, trong khi chọn thực phẩm, thuốc thang, phải săm soi kỹ lưỡng món hàng trước khi bỏ tiền mua dùng.

Nhưng làm sao người tiêu dùng có thể phân biệt được thật giả, tốt xấu trong một rừng hàng hóa? Người tiêu dùng lại phải cậy vào sự kiểm định của các cơ quan chức năng. Từ ấy mới thấy rằng vai trò của cơ quan chức năng quản lý chất lượng thực phẩm, mỹ phẩm quan trọng biết chừng nào. Một khi những người làm việc ở đó bị mua chuộc thì mối nguy của cả xã hội là rõ ràng. Sực hiểu đồ ăn thức uống, thuốc thang trực tiếp vào cơ thể người mới thấy rùng mình về thực phẩm kém chất lượng, thuốc giả, là hành vi cố ý làm hại xã hội. Ắt mọi người đều mong muốn phải truy quét tận nơi tận gốc các thứ giả, dỏm về thực phẩm và thuốc men để xã hội được sống trong lành mạnh, sạch sẽ.■

Sẵn sàng các biện pháp bảo hộ công dân Việt Nam tại Nepal

Chiều 11.9, tại họp báo thường kỳ Bộ Ngoại giao, trả câu hỏi của phóng viên về thông tin công dân Việt Nam tại Nepal, Người phát ngôn Bộ Ngoại giao Phạm Thu Hằng cho biết hiện có khoảng 250 người Việt Nam đang ở Nepal. Theo Người phát ngôn Bộ Ngoại giao, trước những diễn biến gần đây tại Nepal, Bộ Ngoại giao đã chỉ đạo Đại sứ quán Việt Nam tại Ấn Độ kiêm nhiệm Nepal theo dõi sát tình hình và khẩn trương làm việc với các cơ quan chức năng sở tại để tìm hiểu thông tin, khả năng công dân Việt Nam gặp nạn, đồng thời đề nghị bảo đảm an ninh, an toàn cho các công dân Việt Nam tại Nepal.

Theo thông tin từ Đại sứ quán Việt Nam tại Ấn Độ kiêm nhiệm Nepal, chiều 11.9 chưa có thông tin ghi nhận công dân Việt Nam bị ảnh hưởng bởi các cuộc biểu tình ở Nepal. Đại sứ quán Việt Nam tại Ấn Độ kiêm nhiệm Nepal tiếp tục phối hợp chặt chẽ với các cơ quan chức năng sở tại để theo dõi sát tình hình, sẵn sàng các biện pháp bảo hộ cần thiết trong trường hợp có công dân Việt Nam gặp khó khăn.

Trước những diễn biến gần đây tại Nepal, Bộ Ngoại giao khuyến cáo công dân Việt Nam tại địa bàn Nepal như sau: Hạn chế ra khỏi nhà, tránh đến các khu vực có biểu tình, bạo loạn, nhất là tại Thủ đô Kathmandu, Nepal và các khu vực có nguy cơ về an ninh, an toàn; thường xuyên theo dõi cập nhật tình hình trên các phương tiện thông tin đại chúng uy tín của sở tại và trang thông tin điện tử của Đại sứ quán Việt Nam tại Ấn Độ kiêm nhiệm Nepal; tuân thủ nghiêm các quy định và hướng dẫn về các biện pháp bảo vệ an ninh, an toàn của chính quyền sở tại; chủ động tiến hành biện pháp bảo đảm an ninh, an toàn cần thiết cho bản thân và thân nhân; thường xuyên giữ liên hệ chặt chẽ với Đại sứ quán Việt Nam tại Ấn Độ kiêm nhiệm Nepal; công dân Việt Nam nếu không có công việc thật sự cần thiết cần cân nhắc thận trọng trước khi thực hiện chuyến đi tới Nepal.

Trong trường hợp cần hỗ trợ khẩn cấp, đề nghị công dân Việt Nam liên hệ theo các số đường dây nóng bảo hộ công dân của Bộ Ngoại giao và các Đại sứ quán Việt Nam tại Ấn Độ kiêm nhiệm Nepal: Đại sứ quán Việt Nam tại Ấn Độ kiêm nhiệm Nepal: +91 7303625588. Tổng đài Bảo hộ công dân của Bộ Ngoại giao: +84 981848484. **B.H**

Trong một ngày xảy ra 3 trận động đất tại Măng Bút

Theo Trung tâm Báo tin Động đất và Cảnh báo Sóng thần, Viện Các khoa học Trái đất (Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam), chiều 11.9, một trận động đất có độ lớn 3.6 đã xảy ra tại xã Măng Bút, Quảng Ngãi; độ rủi ro thiên tai cấp 0. Đây là trận động thứ 3 tại khu vực này trong ngày 11.9.

Cụ thể, trận động đất có độ lớn 3.6 xảy ra lúc 14 giờ 48 phút 31 giây (giờ Hà Nội) ngày 11.9, có tọa độ 14.883 độ Vĩ Bắc, 108.274 độ Kinh Đông, độ sâu chấn tiêu khoảng 8,1 km. Độ rủi ro thiên tai cấp 0. Trước đó, rạng sáng nay, hai trận động đất liên tiếp, trong đó một trận có độ lớn 4.5, độ rủi ro thiên tai cấp 1 đã xảy ra tại khu vực này. Theo TS Nguyễn Xuân Anh, Giám đốc Trung tâm Báo tin động đất và Cảnh báo sóng thần (Viện Các khoa học Trái đất), động đất có thể được phân làm 2 loại: Có nguồn gốc tự nhiên và do hoạt động của con người. Động đất tự nhiên hình thành do quá trình tích lũy năng lượng phát sinh bởi các đứt gãy kiến tạo hoặc ở vùng có phun trào núi lửa tạo nên. Trong khi đó, động đất kích thích do hoạt động của con người như xây dựng các hồ chứa, đập thủy điện, khai thác mỏ, vụ nổ hạt nhân...

Ba trận động đất tại Măng Bút lần này là động đất kích thích. Từ năm 2021 đến nay, hàng trăm trận động đất được ghi nhận tại Quảng Ngãi (khu vực tỉnh Kon Tum cũ, tập trung ở khu vực huyện Kon Plông trước đây), trong đó những trận động đất gây rung chấn diện rộng. Lớn nhất là trận động đất trưa 28.7.2024 có độ lớn 5.0; trước đó ngày 23.8.2022 là trận động đất mạnh 4.7 độ. TS Nguyễn Xuân Anh dự báo, động đất ở Kon Tum (cũ) vẫn sẽ tiếp diễn trong thời gian tới nhưng khó có khả năng lớn hơn 5.5 độ. Tuy nhiên, vẫn cần triển khai ngay các nghiên cứu chi tiết hơn để đánh giá hoạt động động đất ở khu vực này. **P.V**

CHIA BUỒN

Ông VŨ VĂN PHÁO, sinh ngày 28.5.1942, thường trú tại số 19, ngõ 56/112, phố Tứ Liên, phường Hồng Hà, TP Hà Nội, là thân phụ đồng chí Vũ Thị Thúy Hà, nhân viên vi tính thuộc Ban Thư ký - Điện tử, Báo *Văn Hóa*, đã từ trần vào hồi 3h35', ngày 10.9.2025 (tức ngày 19.7 năm Ất Tỵ), hưởng thọ 84 tuổi. Lễ viếng vào hồi 14h30 ngày 11.9.2025 tại Nhà tang lễ Bệnh viện Quân y 354 (13 Đội Nhân, Hà Nội); Lễ truy điệu và đưa tang vào hồi 16h ngày 11.9.2025 (tức 20.7 năm Ất Tỵ); Hỏa táng tại Đài hóa thân Hoàn vũ Văn Điển; An táng tại nghĩa trang quê nhà thuộc thôn Mục Xá, xã Dân Hòa, Hà Nội.

Ban Biên tập Báo *Văn Hóa* cùng toàn thể cán bộ, phóng viên và người lao động xin chia buồn sâu sắc tới đồng chí Vũ Thị Thúy Hà và tang quyến.

VĂN HÓA

BỘ TRƯỞNG BỘ VHTTDL NGUYỄN VĂN HÙNG:

Thúc đẩy hợp tác, đưa Nhà triển lãm Việt Nam bứt tốc

● **NGUYỄN OANH - ĐÌNH TOÁN; ảnh: BẢO TRUNG - NTLVN (từ Osaka, Nhật Bản)**

Trong khuôn khổ chuyến công tác nhân Ngày Quốc gia Việt Nam tại EXPO 2025 Osaka, Kansai (Nhật Bản), đoàn đại biểu Việt Nam đã thăm và làm việc tại một số Nhà triển lãm.

Chuyến thăm đến Nhà triển lãm nước chủ nhà Nhật Bản nhân dịp Ngày Quốc gia Việt Nam đã để lại ấn tượng sâu sắc đối với đoàn đại biểu Việt Nam qua chủ đề có ý nghĩa nhân văn sâu sắc *Between lives (Giữa các sự sống)*.

Mô hình tuần hoàn được giới thiệu tại Nhà triển lãm và kiến trúc của một nhà máy tái chế thu nhỏ đã mang theo thông điệp mạnh mẽ về cam kết thực hiện các mục tiêu phát triển bền vững của Nhật Bản trong thời gian tới.

Tham quan Nhà triển lãm Trung Quốc, Bộ trưởng thể hiện sự ấn tượng trước kiến trúc độc đáo và nội dung đa dạng của Nhà triển lãm nước láng giềng, từ văn hóa, lịch sử, con người, khoa học - công nghệ đến tầm nhìn về đổi mới sáng tạo, phát triển bền vững gắn với chủ đề Thiết kế xã hội tương lai cho cuộc sống của chúng ta của EXPO 2025.

Trao đổi với đại diện Nhà triển lãm Trung Quốc, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng chia sẻ Việt Nam và Trung Quốc nằm trong cùng khu vực *Empowering lives (Trao quyền cuộc sống)* tại EXPO 2025. Bộ trưởng khẳng định đây là tầm nhìn chung của hai nước nhằm hướng tới một xã hội phát triển toàn diện, xanh và bền vững, tôn vinh giá trị cộng đồng, nơi con người là trung tâm và được thụ hưởng một cách bình đẳng.

Đặc biệt, năm 2025 là năm kỷ niệm 75 năm quan hệ ngoại giao Việt Nam - Trung Quốc và Năm giao lưu nhân văn Việt Nam - Trung Quốc. Nhân dịp này, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng gửi lời chúc mừng quan hệ hai nước và hy vọng Nhà triển lãm Trung Quốc sẽ đón được nhiều khách tham quan hơn nữa, để bạn bè quốc tế hiểu hơn về những giá trị lịch sử, văn hóa, sức mạnh và tầm nhìn tương lai của Trung Quốc.

Phó Thủ tướng Lê Thành Long, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng thăm và làm việc tại Nhà triển lãm Nhật Bản

Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng trải nghiệm rối cạn truyền thống của Trung Quốc

Cùng với đó, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng đã thăm Nhà triển lãm ASEAN. Tại đây, Bộ trưởng nhấn mạnh Cộng đồng ASEAN luôn là một mái nhà chung của các quốc gia Đông Nam Á và Việt Nam với tư cách là thành viên tích cực, có trách nhiệm luôn hoan nghênh các sáng kiến hợp tác với các quốc gia thành viên khác trong quá trình xây dựng Cộng đồng nói chung và trong khuôn khổ EXPO nói riêng.

Tại Nhà triển lãm ASEAN, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng đã trải nghiệm tour du lịch đến một số nước ASEAN thông qua công nghệ thực tế ảo, trong đó lựa chọn đầu tiên là Malaysia – quốc gia đóng vai trò Chủ tịch ASEAN năm 2025.

Bộ trưởng bày tỏ tin tưởng vào vai trò của ASEAN trong việc thúc đẩy đoàn kết và gắn kết giữa các nước thành viên, góp phần thúc đẩy phát triển bền vững, hòa bình và thịnh vượng chung.

Kết thúc chuyến tham quan, Bộ trưởng chỉ đạo và nhấn mạnh Ngày Quốc gia Việt Nam tại EXPO 2025 Osaka là dấu mốc quan trọng trong quá trình Việt Nam tham gia EXPO 2025, đồng thời mở ra một chương mới để Nhà triển lãm Việt Nam tiếp tục bứt tốc và hoạt động sôi nổi, tích cực hơn nữa, tăng cường phối hợp với Nhà triển lãm các nước bạn để gặt hái được nhiều thành công, tạo điểm sáng trong một tháng cuối trước khi EXPO bế mạc. ■

HƯỚNG TỚI ĐẠI HỘI THI ĐUA YÊU NƯỚC BỘ VHTTDL LẦN THỨ IV:

Quyết liệt triển khai để hoàn thành nhiệm vụ

Chiều qua 11.9, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Trịnh Thị Thủy chủ trì buổi họp báo cáo tiến độ chuẩn bị tổ chức Đại hội Thi đua yêu nước Bộ VHTTDL lần thứ IV năm 2025.

Ngay sau cuộc họp Ban Tổ chức Đại hội ngày 4.9 do Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy chủ trì, các đơn vị trực thuộc Bộ VHTTDL đã khẩn trương triển khai công việc, coi đây là nhiệm vụ trọng tâm trong tháng 9. Cụ thể, Vụ Tổ chức cán bộ đã chủ động xây dựng báo cáo tổng kết phong trào thi đua, dự thảo các bài phát biểu của lãnh đạo Bộ, đồng thời hoàn thiện chương trình, kịch bản chi tiết của Đại hội. Công tác chuẩn bị danh sách đại biểu, khách mời, quà tặng, tham luận và phim phóng sự… đều được triển khai khẩn trương, bám sát chỉ đạo. Đặc biệt, Vụ Tổ chức cán bộ đã nhận được nhiều tham luận chất lượng từ các đơn vị nghệ thuật, trường đào tạo thể thao, cùng ý kiến của các vận động viên, nghệ sĩ tiêu biểu giai đoạn 2021-2025.

Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy chủ trì buổi họp **Ảnh: T.TRƯỜNG**

Song song với đó, các đơn vị cũng đã và đang tích cực hoàn thành phần việc được giao. Văn phòng Bộ đã xây dựng mẫu giấy mời, lập danh sách phóng viên tác nghiệp. Nhà hát Lớn Hà Nội hoàn chỉnh thiết kế sân khấu, gửi Cục Mỹ thuật, Nhiếp ảnh và Triển lãm để thẩm định. Cục Điện ảnh phối hợp Hãng phim Tài liệu và Khoa học Trung ương xây dựng phóng sự đánh giá công tác thi đua, khen thưởng của Bộ giai đoạn 2021 - 2025; giới thiệu gương điển hình tiên tiến của Bộ. Đáng chú ý, công tác tuyên truyền được triển khai mạnh mẽ. Báo *Văn Hóa* đã triển khai nhiều bài viết tuyên truyền về đại hội thi đua yêu nước, chủ trương đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về thi đua, khen thưởng. Đồng thời Báo *Văn Hóa* cũng đã mở chuyên mục "Hướng tới Đại hội thi đua yêu nước Bộ VHTTDL năm 2025" đề cập đến nhiều nội dung phát động phong trào yêu nước, đặc biệt là những tấm gương điển hình tiên tiến lĩnh vực văn hóa, thể thao, du lịch trên mọi miền Tổ quốc với tổng số 53 bài viết.

Cùng với đó, Trung tâm Triển lãm Văn hóa Nghệ thuật Việt Nam đang khẩn trương hoàn thiện kế hoạch triển lãm, sưu tầm tư liệu, hình ảnh về phong trào thi đua yêu nước và các gương điển hình tiên tiến của Bộ trong giai đoạn 2021-2025. Nhà hát Nghệ thuật Đương đại Việt Nam đã hoàn tất kịch bản chương trình nghệ thuật chào mừng, bắt đầu tổ chức tập luyện. Phát biểu tại cuộc họp, Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy biểu dương tinh thần trách nhiệm, sự nỗ lực của các đơn vị trong việc triển khai thực hiện các nhiệm vụ được phân công, đảm bảo tiến độ theo chỉ đạo của lãnh đạo Bộ.

Thứ trưởng nhấn mạnh: "Thời gian từ nay đến ngày Đại hội không còn nhiều, trong khi khối lượng công việc còn lớn. Các đơn vị cần tiếp tục khẩn trương, nghiêm túc thực hiện, bảo đảm hoàn thành toàn bộ nhiệm vụ trước ngày 22.9".

THANH NGỌC

(Vụ Tổ chức cán bộ, Bộ VHTTDL thực hiện)

Bộ VHTTDL khắc họa bản hùng ca lịch sử trong lễ Quốc khánh

● HÀ AN

Dịp kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám thành công và Quốc khánh 2.9 (1945-2025) đánh dấu chặng đường lịch sử trọng đại của dân tộc. Đây không chỉ là dịp để toàn dân tộc bày tỏ lòng biết ơn với các thế hệ đi trước mà còn là cơ hội khẳng định những thành tựu to lớn trong công cuộc xây dựng và phát triển đất nước.

Trong chuỗi sự kiện quy mô quốc gia này, Bộ VHTTDL được giao trọng trách nhưng đầy vinh dự: Chủ trì 11 nhiệm vụ, phối hợp triển khai 6 nhiệm vụ khác. Với sự chỉ đạo sát sao của Ban Chỉ đạo Trung ương, sự phối hợp của các Ban, Bộ, ngành và nỗ lực của toàn thể cán bộ, công chức, viên chức, Bộ VHTTDL đã hoàn thành xuất sắc các nhiệm vụ được giao.

Chương trình nghệ thuật tối 1.9 Ảnh: TR.HUẤN

Khởi nguồn từ các cuộc thi, hội thi

Ngay từ những tháng đầu năm 2025, Bộ VHTTDL đã phát động cuộc thi sáng tác tranh cổ động tuyên truyền về kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh 2.9. Chỉ trong vòng 3 tháng (từ tháng 5 đến 7.2025), Ban Tổ chức đã nhận được hơn 500 tác phẩm từ các tác giả chuyên nghiệp và không chuyên trên khắp mọi miền đất nước.

Kết quả, 17 tác phẩm xuất sắc nhất đã được trao giải và trưng bày triển lãm, mang đến những thông điệp nghệ thuật gần gũi, lan tỏa tinh thần tự hào dân tộc. Cuộc thi không chỉ là hoạt động sáng tạo nghệ thuật mà còn là kênh tuyên truyền trực quan, hiệu quả, góp phần khơi dậy tình yêu nước trong cộng đồng. Song song với đó, Hội thi Tuyên truyền lưu động toàn quốc diễn ra tại Tuyên Quang, Bắc Ninh và Hải Phòng từ ngày 4 - 9.8 đã thu hút hơn 1.000 tuyên truyền viên của 24 đội tuyên truyền lưu động đến từ 23 tỉnh, 4 thành phố. Những buổi diễn lưu động kết hợp sân khấu hóa đã tạo nên không khí sôi động, hấp dẫn, đưa lịch sử và thông điệp "Độc lập - Tự do - Hạnh phúc" đến gần hơn với đông đảo người dân.

Một trong những nhiệm vụ quan trọng mà Bộ VHTTDL chủ trì là thiết kế maket trang trí, logo, bộ nhận diện và biểu trưng quà tặng. Những thiết kế này không chỉ đảm bảo tính trang trọng, đồng bộ mà còn truyền tải tinh thần chủ đề "80 năm Hành trình Độc lập - Tự do - Hạnh phúc". Các biểu trưng được ứng dụng rộng rãi trong các hoạt động tuyên truyền, quà lưu niệm, giúp tăng cường nhận diện sự kiện ở phạm vi cả nước, đồng thời khẳng định dấu ấn chuyên nghiệp trong công tác tổ chức.

Bản lĩnh và sáng tạo

Bộ VHTTDL là đơn vị chủ trì xây dựng kịch bản, tổng đạo diễn Lễ kỷ niệm, diễu binh, diễu hành và chương trình nghệ thuật, xếp chữ tại Quảng trường Ba Đình lịch sử sáng 2.9. Đây không chỉ là công tác chuyên môn đòi hỏi sự chuẩn bị kỹ lưỡng, khoa học, sự phối hợp chặt chẽ giữa nhiều lực lượng, mà còn là quá trình thổi hồn văn hóa, nghệ thuật vào một sự kiện chính trị trọng đại. Tính trang nghiêm, chuẩn mực của một lễ kỷ niệm cấp quốc gia được kết hợp nhuần nhuyễn với những hiệu ứng nghệ thuật mạnh mẽ, tạo nên sự lan tỏa cảm xúc sâu sắc.

Điểm nhấn trong chuỗi nhiệm vụ của Bộ VHTTDL còn là chương trình nghệ thuật quốc gia tại sân vận động Quốc gia Mỹ Đình tối 1.9 với chủ đề "80 năm Hành trình Độc lập - Tự do - Hạnh phúc". Với sự tham gia của 3.000 nghệ sĩ, diễn viên, sự kết hợp công phu giữa âm nhạc, ánh sáng, công nghệ trình chiếu đa phương tiện, chương trình đã thu hút gần 20.000 khán giả trực tiếp. Vinh dự hơn, chương trình có sự hiện diện của Tổng Bí thư Tô Lâm, các lãnh đạo, nguyên lãnh đạo Đảng, Nhà nước, khách quốc tế và cộng đồng kiều bào. Đây thực sự là "bản hùng ca" kết nối truyền thống với khát vọng vươn lên trong thời kỳ mới. Một trong những thành công nổi bật là việc khai trương Trung tâm Báo chí Lễ kỷ niệm tại Nhà Quốc hội, với sự tham gia của 150 cơ quan báo chí và khoảng 300 phóng viên, biên tập viên. Đây là "đầu mối" giúp cung cấp thông tin nhanh chóng, chính thống, đồng thời đảm bảo công tác tuyên truyền được định hướng, hiệu quả.

Dấu ấn quy mô lớn

Nếu chương trình nghệ thuật tạo ấn tượng bằng cảm xúc thì Triển lãm thành tựu đất nước lại là minh chứng trực quan cho thành quả 80 năm xây dựng và phát triển. Với chủ đề "80 năm Hành trình Độc lập - Tự do - Hạnh phúc", Triển lãm có quy mô lớn nhất từ trước tới nay, diện tích gần 260.000m², thu hút sự tham gia của 28 bộ, 34 địa phương, 110 doanh nghiệp nhà nước và tư nhân tiêu biểu.

Chỉ trong 8 ngày đầu tiên kể từ ngày khai mạc 28.8, Triển lãm đã đón khoảng 4,7 triệu lượt khách, trong đó có nhiều đoàn khách quốc tế cấp cao từ Lào, Campuchia. Đây không chỉ là một sự kiện văn hóa, chính trị quy mô lớn mà còn là điểm đến du lịch hấp dẫn, quảng bá hình ảnh Việt Nam hội nhập và phát triển. Cùng thời điểm, trên khắp cả nước, hàng loạt hoạt động văn hóa, nghệ thuật, thể thao và du lịch được tổ chức đồng bộ, tạo không khí hân hoan trong dịp lễ trọng đại. Các lễ hội truyền thống được tổ chức trang trọng, tiết kiệm, an toàn, gắn với bản sắc từng vùng miền.

Về du lịch, trong kỳ nghỉ 4 ngày (30.8 - 2.9.), ngành Du lịch cả nước đã phục vụ 5,5 triệu lượt khách, tăng 83,3% so với cùng kỳ năm 2024. Nhiều sản phẩm du lịch mới được giới thiệu, nhiều điểm đến mở cửa miễn phí, tạo sức hút đặc biệt với du khách.

Khơi dậy khát vọng phát triển

Từ các cuộc thi, hội thi, chương trình nghệ thuật, triển lãm đến hoạt động du lịch, có thể thấy Bộ VHTTDL đã hoàn thành xuất sắc trọng trách được giao. Tất cả các hoạt động đều được tổ chức trang trọng, an toàn, tiết kiệm và hiệu quả.

Thông qua các hoạt động, khẳng định bản sắc văn hóa Việt Nam, kết hợp hài hòa giữa truyền thống và hiện đại. Đồng thời góp phần nâng cao đời sống tinh thần của nhân dân, quảng bá hình ảnh Việt Nam an toàn, thân thiện, giàu bản sắc. Quan trọng hơn, thành công của chuỗi sự kiện đã góp phần củng cố niềm tin, khơi dậy tinh thần yêu nước, tự hào dân tộc, khát vọng phát triển đất nước trong thời kỳ mới. Để có được thành công trên là kết quả của sự chuẩn bị công phu, sự phối hợp chặt chẽ, tinh thần trách nhiệm và tư duy đổi mới sáng tạo từ những người "giữ nhịp" cho bản hòa ca Đại lễ.

Ngay từ khi Chính phủ phê duyệt Đề án tổng thể các hoạt động kỷ niệm, Bộ VHTTDL được giao trọng trách là đơn vị chủ trì, xây dựng kịch bản và tổ chức các chương trình trọng điểm. Nhận thức rõ ý nghĩa thiêng liêng và tầm vóc đặc biệt của sự kiện, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng cùng Ban Thường vụ Đảng ủy Bộ đã đặt ra yêu cầu cao nhất: Mọi hoạt động phải vừa trang nghiêm, vừa sáng tạo, vừa lan tỏa được khát vọng và niềm tự hào dân tộc. Trong quá trình triển khai, Bộ trưởng và lãnh đạo Bộ luôn bám sát định hướng của Đảng, Chính phủ, đồng thời cụ thể hóa bằng kế hoạch chi tiết. Tầm nhìn ấy không chỉ dừng lại ở việc "tổ chức một lễ kỷ niệm", mà còn hướng tới xây dựng một sự kiện có sức sống lâu dài trong ký ức cộng đồng, khẳng định bản lĩnh, trí tuệ Việt Nam trong thời kỳ hội nhập.

Một chuỗi sự kiện lớn, trải dài từ Triển lãm Thành tựu đất nước, các hoạt động nghệ thuật, đến Lễ diễu binh, diễu hành và lễ kỷ niệm trọng thể tại Quảng trường Ba Đình, đòi hỏi sự điều phối liên ngành, liên cấp. Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng đã nhiều lần trực tiếp chủ trì các cuộc họp, đôn đốc, kiểm tra tiến độ, lắng nghe ý kiến từ các cơ quan, đơn vị để kịp thời tháo gỡ khó khăn. Trong từng khâu, từ thiết kế kịch bản nghệ thuật đến công tác hậu cần, truyền thông, Bộ trưởng và các lãnh đạo Bộ đều thể hiện sự sát sao, quyết liệt nhưng cũng hết sức linh hoạt. Khi có tình huống phát sinh, từ điều kiện thời tiết đến thay đổi đội hình, chỉ đạo của lãnh đạo Bộ luôn kịp thời, thấu đáo, vừa bảo đảm an toàn tuyệt đối, vừa giữ trọn tinh thần và cảm xúc của chương trình.

80 năm qua là hành trình đầy gian khó nhưng vinh quang của dân tộc Việt Nam. Trong dịp kỷ niệm trọng đại này, những nhiệm vụ mà Bộ VHTTDL thực hiện đã trở thành điểm nhấn quan trọng, để lại dấu ấn sâu đậm trong lòng nhân dân. Những kết quả ấy không chỉ minh chứng cho năng lực tổ chức sự kiện quy mô quốc gia, mà còn khẳng định vai trò nòng cốt của Bộ VHTTDL trong việc giữ gìn bản sắc, phát huy giá trị văn hóa dân tộc và thúc đẩy du lịch, hội nhập quốc tế. Đây cũng chính là nền tảng tinh thần vững chắc để toàn Đảng, toàn dân, toàn quân tiếp tục bước vào kỷ nguyên mới với niềm tin và khát vọng phát triển mạnh mẽ. ■

(Vụ Tổ chức cán bộ, Bộ VHTTDL thực hiện)

80 năm qua là hành trình đầy gian khó nhưng vinh quang của dân tộc Việt Nam. Trong dịp kỷ niệm trọng đại này, những nhiệm vụ mà Bộ VHTTDL thực hiện đã trở thành điểm nhấn quan trọng, để lại dấu ấn sâu đậm trong lòng nhân dân.

Những kết quả ấy không chỉ minh chứng cho năng lực tổ chức sự kiện quy mô quốc gia, mà còn khẳng định vai trò nòng cốt của Bộ VHTTDL trong việc giữ gìn bản sắc, phát huy giá trị văn hóa dân tộc và thúc đẩy du lịch, hội nhập quốc tế. Đây cũng chính là nền tảng tinh thần vững chắc để toàn Đảng, toàn dân, toàn quân tiếp tục bước vào kỷ nguyên mới với niềm tin và khát vọng phát triển mạnh mẽ.

Góp phần chấn hưng văn hóa con người Việt Nam

PGS.TS BÙI HOÀI SƠN

Từ Đề cương Văn hóa năm 1943, văn kiện lịch sử khẳng định một trong ba trụ cột của văn hóa là xây dựng con người mới, đến nay, tư tưởng ấy vẫn vẹn nguyên giá trị. Chủ tịch Hồ Chí Minh từng căn dặn: "Có tài mà không có đức là vô dụng", coi nhân cách là nền tảng của mọi sự phát triển.

Trong dòng chảy ấy, việc Bộ Chính trị ban hành Nghị quyết 71 về đột phá giáo dục và đào tạo (GD&ĐT) không chỉ nhằm đổi mới cách dạy, cách học, mà còn tiếp nối mạch nguồn tư tưởng văn hóa của Đảng và Bác Hồ, đặt giáo dục nhân cách vào vị trí trung tâm, như cốt lõi để bồi đắp văn hóa con người Việt Nam trong kỷ nguyên mới.

Nền móng của văn hóa con người

Trong Đề cương Văn hóa 1943, Đảng ta đã chỉ rõ, xây dựng con người mới là một trong ba trụ cột của sự nghiệp văn hóa. Đó không chỉ là khẩu hiệu chính trị, mà là định hướng chiến lược cho tương lai dân tộc: Phải có một thế hệ con người mang trong mình hệ giá trị mới, vừa kế thừa truyền thống, vừa phù hợp với yêu cầu của thời đại. Hơn 80 năm sau, tinh thần ấy được soi sáng lại trong Nghị quyết 71, khi Bộ Chính trị khẳng định giáo dục phải bồi dưỡng toàn diện đức, trí, thể, mỹ, lấy phát triển con người làm trung tâm.

Ở đây, giáo dục nhân cách trở thành yếu tố cốt lõi. Bởi giáo dục không thể chỉ dừng lại ở việc truyền đạt kiến thức sách vở. Một xã hội có nhiều người giỏi chuyên môn nhưng thiếu nhân cách sẽ khó phát triển bền vững. Văn hóa của con người Việt Nam hiện đại phải là sự kết tinh của trí tuệ và đạo đức, của khát vọng vươn lên và tinh thần trách nhiệm với cộng đồng. Chính vì vậy, Nghị quyết 71 nhấn mạnh: Giáo dục phải góp phần hình thành hệ giá trị, lối sống, ý thức công dân, nuôi dưỡng ở thế hệ trẻ tình yêu quê hương, lòng tự hào dân tộc, tinh thần nhân ái, trung thực và trách nhiệm xã hội. Thực chất, đây là mối liên hệ trực tiếp giữa văn hóa và giáo dục. Văn hóa không tồn tại ngoài con người, và con người chỉ thực sự có văn hóa khi được giáo dục, rèn luyện nhân cách từ nhỏ. Khi trẻ em được học cách tôn trọng người khác, biết sống công bằng, nhân ái, khi thanh niên được bồi dưỡng ý thức trách nhiệm, trung thực và bản lĩnh hội nhập, thì đó cũng là lúc nền văn hóa dân tộc được củng cố bằng những "tế bào" khỏe mạnh nhất.

Trong bối cảnh hiện nay, khi đất nước đang bước vào giai đoạn đổi mới toàn diện, sắp xếp lại giang sơn, tinh gọn bộ máy, thì yêu cầu này càng trở nên cấp bách. Bởi lẽ, một xã hội chỉ có thể gắn kết bền chặt nếu công dân của nó biết đặt lợi ích chung lên trên lợi ích riêng, biết cùng nhau xây dựng một môi trường sống văn minh. Và điều đó, không gì khác, chính là thành quả của giáo dục nhân cách, nền móng sâu xa của văn hóa con người Việt Nam hiện đại.

Khi "dạy chữ" phải đi đôi với "dạy người"

Một thực tế không thể phủ nhận là, trong nhiều năm qua, chúng ta đã đạt nhiều thành tựu về mở rộng quy mô giáo dục, nâng cao dân trí, nhưng việc giáo dục nhân cách, đạo đức, lối sống vẫn chưa được quan tâm đúng mức. Nghị quyết 71 đã thẳng thắn chỉ ra hạn chế này: "Giáo dục đạo đức, thể chất, thẩm mỹ chưa được chú trọng đầy đủ và chưa thực sự hiệu quả".

Chính vì sự thiếu cân đối đó, không ít hiện tượng đáng lo ngại đã nảy sinh: Bạo lực học đường, gian lận trong thi cử, chạy theo thành tích, sự xuống cấp về ứng xử văn hóa nơi học đường. Đó không chỉ là câu chuyện trong phạm vi giáo dục, mà còn phản ánh khoảng trống văn hóa trong đời sống xã hội. Khi "dạy chữ" chưa đi đôi với "dạy người", khi điểm số vẫn quan trọng hơn nhân cách, chúng ta khó có thể kỳ vọng vào một thế hệ công dân toàn diện. Thực tế này càng khiến lời nhắc nhở xưa của cha ông trở nên thời sự: "Tiên học lễ, hậu học văn". Trong văn hóa Việt, lễ nghĩa, đạo đức luôn được đặt lên hàng đầu. Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng từng nói: "Có tài mà không có đức thì vô dụng". Cái gốc của văn hóa con người chính là nhân cách. Nếu gốc không vững, mọi tri thức hay kỹ năng cũng khó mà đem lại lợi ích lâu dài cho xã hội.

Để khắc phục tình trạng này, Nghị quyết 71 nhấn mạnh yêu cầu phải coi trọng danh dự của người thầy, đồng thời phát huy sự phối hợp chặt chẽ giữa gia đình, nhà trường, xã hội trong việc giáo dục nhân cách thế hệ trẻ. Gia đình là môi trường đầu tiên hình thành nhân cách; nhà trường là nơi rèn luyện, hoàn thiện nhân cách; xã hội là nơi nhân cách được thử thách và khẳng định. Khi cả ba môi trường cùng đồng hành, chúng ta mới có thể tạo nên một nền văn hóa giáo dục lành mạnh, bền vững. Trong bối cảnh xã hội Việt Nam đang đổi mới mạnh mẽ, đang bước vào kỷ nguyên sắp xếp lại giang sơn, tinh gọn bộ máy, thì yêu cầu xây dựng nhân cách càng trở nên cấp bách. Bởi sự thành công của một chính sách, một bộ máy, hay một quốc gia, rốt cuộc vẫn phụ thuộc vào chất lượng con người. Nếu con người có nhân cách, xã hội sẽ ổn định và phát triển. Nếu con người thiếu nhân cách, mọi cải cách, mọi cơ chế, dù hiện đại đến đâu, cũng khó đem lại kết quả bền vững.

Hội nhập giáo dục và lan tỏa văn hóa

Trong thế giới hôm nay, hội nhập không còn là lựa chọn mà đã trở thành điều kiện sống còn để một dân tộc vươn lên. Giáo dục là con đường ngắn nhất và vững chắc nhất để hội nhập, bởi thông qua giáo dục, một đất nước có thể vừa tiếp thu tinh hoa tri thức nhân loại, vừa giới thiệu bản sắc văn hóa của mình với bạn bè quốc tế. Nghị quyết 71 đã khẳng định rõ định hướng này: Phát triển giáo dục phải dựa trên giá trị truyền thống, đồng thời tiếp thu tinh hoa nhân loại, gắn kết với chuẩn mực quốc tế, hướng tới hình thành thế hệ công dân Việt Nam toàn cầu.

Điều đó có nghĩa, thế hệ trẻ Việt Nam trong tương lai không chỉ mang trong mình lòng yêu nước và bản lĩnh dân tộc, mà còn có khả năng giao tiếp, hợp tác, sáng tạo trong môi trường toàn cầu hóa. Những du học sinh thành công ở nước ngoài, những sinh viên quốc tế chọn Việt Nam để học tiếng Việt và trải nghiệm văn hóa, hay những chương trình hợp tác đào tạo quốc tế ngày càng mở rộng, tất cả đều cho thấy hội nhập giáo dục đã và đang trở thành chiếc cầu nối để văn hóa Việt Nam bước ra thế giới. Và cũng chính trong tiến trình đó, bản sắc văn hóa Việt Nam được khẳng định, lan tỏa bằng đôi chân tri thức.

Nhưng hội nhập không đồng nghĩa với hòa tan. Nghị quyết 71 nhấn mạnh phải bảo đảm an ninh văn hóa trong quá trình hội nhập. Đây là điểm đặc biệt quan trọng, bởi một nền giáo dục muốn mạnh phải biết giữ gốc. Gốc ấy là tiếng Việt, là lịch sử dân tộc, là bản sắc văn hóa đã hun đúc qua hàng ngàn năm. Hội nhập thành công chỉ khi chúng ta có bản lĩnh để tiếp thu cái mới mà không đánh mất cái đã làm nên mình. Khi đất nước đang bước vào giai đoạn sắp xếp lại giang sơn, hội nhập giáo dục càng có ý nghĩa gấp đôi. Nó vừa là cơ hội để các địa phương mới hình thành tiếp cận tri thức toàn cầu, thu hút nguồn lực quốc tế cho phát triển giáo dục, văn hóa, vừa là cách để khẳng định rằng, dù bản đồ hành chính có thay đổi, nền văn hóa, giáo dục Việt Nam vẫn là một chỉnh thể thống nhất, sẵn sàng kết nối và lan tỏa.

Có thể nói, nếu coi năm nghị quyết trụ cột gần đây: Nghị quyết 57 về khoa học công nghệ, 59 về hội nhập quốc tế, 66 về Nhà nước pháp quyền, 68 về kinh tế tư nhân và 71 về đột phá giáo dục, là những chiếc cột chống nâng mái nhà chung của dân tộc, thì Nghị quyết 71 chính là chiếc cột cái. Bởi lẽ, khoa học, kinh tế hay pháp quyền dù quan trọng đến đâu, rốt cuộc vẫn phải dựa vào con người. Giáo dục nhân cách là cách bồi đắp cho con người ấy một nền tảng vững chắc, để họ vừa đủ tri thức, vừa đủ nhân cách, vừa đủ bản lĩnh để làm chủ thời đại. Nghị quyết 71 vì thế không chỉ là một văn kiện về giáo dục, mà là một tuyên ngôn văn hóa mới cho dân tộc Việt Nam trong kỷ nguyên vươn mình. Nó khẳng định rằng muốn có một đất nước hùng cường, trước hết phải có những con người Việt Nam toàn diện, có tri thức để hội nhập, có nhân cách để gắn kết, có bản lĩnh để khẳng định mình.

Khi giáo dục thực sự trở thành quốc sách hàng đầu theo đúng nghĩa của nó, khi nhân cách được đặt ngang hàng với tri thức trong mọi chính sách và hành động, thì cũng là lúc văn hóa Việt Nam được chấn hưng. ■

Học sinh thử làm thuyết minh tại bảo tàng để hiểu hơn những giá trị của hiện vật, hình ảnh Ảnh: B.LÂM

CHƯƠNG TRÌNH XÚC TIẾN DU LỊCH VIỆT NAM TẠI ẤN ĐỘ:

Đúng và trúng

HỒNG NHUNG

Chương trình giới thiệu du lịch Việt Nam, kết nối doanh nghiệp tại thị trường Ấn Độ năm 2025 tại hai thành phố Bengaluru và Hyderabad (Ấn Độ) đã kết thúc thành công tốt đẹp, để lại dấu ấn mới mẻ trong mắt bạn bè, đối tác và du khách quốc tế.

Các đại biểu tham dự chương trình tại thành phố Hyderabad Ảnh: H.NHUNG

Đổi mới phương thức tổ chức xúc tiến, quảng bá

Chương trình đánh dấu sự đổi mới trong phương thức tổ chức xúc tiến, quảng bá du lịch theo hướng trọng tâm, trọng điểm, kết hợp nguồn lực ngân sách nhà nước và nguồn lực huy động từ các doanh nghiệp, qua đó tạo sức mạnh tổng hợp, nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động xúc tiến quảng bá.

Xuyên suốt chương trình, Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam cùng các địa phương và doanh nghiệp của Việt Nam đã giới thiệu những dòng sản phẩm dịch vụ phù hợp với từng thị trường. Tại hai thành phố Bengaluru và Hyderabad, chương trình đã tạo ra diễn đàn cho các doanh nghiệp gặp gỡ, tìm kiếm cơ hội hợp tác, giới thiệu sản phẩm và dịch vụ du lịch của doanh nghiệp xây dựng và thiết kế riêng cho thị trường khách Ấn Độ. Số lượng lớn khách mời tham gia chương trình là các doanh nghiệp kinh doanh du lịch, lữ hành, khách sạn, vận chuyển, hàng không, công viên du lịch chuyên đề của Việt Nam và Ấn Độ.

Đánh giá về chương trình, Phó Cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam Phạm Văn Thuỷ cho biết: "Thông qua chương trình, chúng tôi thấy rằng thị trường gửi khách của Ấn Độ sang Việt Nam sẽ ngày càng đa dạng. Khách du lịch Ấn Độ sẽ đến Việt Nam tìm hiểu các sản phẩm du lịch mà chúng ta đang có, cũng như các sản phẩm mà chúng ta đang tạo dựng, phù hợp với yêu cầu của nước bạn Ấn Độ. Chúng tôi hy vọng trong thời gian tới, quan hệ hợp tác du lịch giữa Việt Nam và Ấn Độ sẽ gắn kết và phát triển mạnh hơn nữa".

Đại diện Sở VHTTDL tỉnh Quảng Ninh cũng cho rằng việc lựa chọn tổ chức chương trình tại hai thành phố Bengarluru và Hyderabad là hoàn toàn đúng và trúng, phù hợp với định hướng xúc tiến du lịch hiện nay tại thị trường Ấn Độ.

Bengaluru và Hyderabad là hai trung tâm kinh tế, công nghệ lớn của Ấn Độ có tốc độ đô thị hóa nhanh, tập trung đông tầng lớp tri thức, trung lưu và thượng lưu. Vì vậy, hoạt động xúc tiến du lịch lần này tại hai thành phố sẽ góp phần tận dụng hiệu quả các đường bay mới, mở rộng thị trường khách tiềm năng, tăng cường hiện diện điểm đến Việt Nam tại miền Nam Ấn Độ (khu vực còn nhiều dư địa phát triển).

Các đối tác, doanh nghiệp du lịch Ấn Độ tìm hiểu tại chương trình Ảnh: X.LẠNG

Mang lại cơ hội trao đổi trực tiếp

Đáng chú ý, trong khuôn khổ chương trình giới thiệu du lịch Việt Nam, kết nối doanh nghiệp tại thị trường Ấn Độ năm 2025, chương trình gặp gỡ doanh nghiệp (B2B) năm nay đã thu hút số lượng lớn các doanh nghiệp Việt Nam và Ấn Độ tham gia. Theo Phó Cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam Phạm Văn Thuỷ, chương trình B2B đã tăng cường kết nối của các doanh nghiệp, quảng bá và xúc tiến du lịch Việt Nam tại Ấn Độ. Các doanh nghiệp đại diện cho Việt Nam giới thiệu hình ảnh du lịch đất nước tại Ấn Độ. Sau chương trình này, du khách Ấn Độ sẽ giới thiệu sản phẩm của Việt Nam cho bạn bè quốc tế. Đó là điều quý giá nhất để du khách quốc tế biết đến Việt Nam nhiều hơn nữa.

Đánh giá tiềm năng về những cơ hội phát triển du lịch Việt Nam tại Ấn Độ, Đại sứ đặc mệnh toàn quyền Việt Nam tại Ấn Độ Nguyễn Thanh Hải cho rằng, Ấn Độ là quốc gia đông dân nhất thế giới với tầng lớp trung lưu tăng rất nhanh và nhu cầu du lịch nước ngoài cao. Trong những năm qua, Việt Nam đã nổi lên như một điểm đến hấp dẫn của du khách Ấn Độ.

Hạ tầng và dịch vụ du lịch của Việt Nam được thị trường Ấn Độ đánh giá cao, phù hợp với nhiều nhu cầu như du lịch đám cưới, du lịch kết hợp tổ chức sự kiện, nghỉ dưỡng, mạo hiểm, khám phá thiên nhiên... Hiện tại, ngày càng nhiều nhà hàng Ấn Độ được mở ở Việt Nam để đáp ứng nhu cầu của du khách Ấn Độ. Bối cảnh trên đã mở ra nhiều cơ hội cho các công ty lữ hành của Việt Nam khai thác mạnh mẽ hơn nữa thị trường Ấn Độ. "Du lịch đang và sẽ tiếp tục là một điểm sáng trong quan hệ Đối tác Chiến lược Toàn diện giữa hai nước. Tôi tin tưởng du khách Ấn Độ tới Việt Nam sẽ sớm đạt 1 triệu lượt/năm trong thời gian tới", Đại sứ Nguyễn Thanh Hải nhấn mạnh.

Ông Farkunda Khan, Chủ tịch Liên đoàn Đại lý Lữ hành Ấn Độ tại Andhra and Telengana cho rằng, chương trình đã tạo ra một môi trường giới thiệu du lịch Việt Nam, kết nối doanh nghiệp tại thị trường Ấn Độ, đồng thời mang lại cơ hội trao đổi trực tiếp với các chuyên gia, gặp gỡ nhiều đối tác du lịch tiềm năng, cũng như lắng nghe các chia sẻ kinh nghiệm thực tiễn. Trong thời gian tới, Việt Nam và Ấn Độ sẽ có thêm cơ hội hợp tác sâu rộng hơn, hướng đến việc hình thành các sản phẩm và tuyến điểm du lịch chung, đáp ứng nhu cầu ngày càng tăng của du khách. Từ đó, chúng ta có thể hoàn toàn kỳ vọng vào một giai đoạn phát triển mới đầy khởi sắc cho ngành Du lịch hai nước.

"Chương trình lần này không chỉ đơn thuần là một sự kiện thông tin, mà còn trở thành diễn đàn chiến lược, hỗ trợ cộng đồng cùng phát triển. Chúng tôi đánh giá cao sự chuyên nghiệp trong khâu tổ chức cũng như chất lượng nội dung. Đây thực sự là một chương trình hữu ích, đáng tham dự và mang lại nhiều giá trị lâu dài", Chủ tịch Liên đoàn Đại lý Lữ hành Ấn Độ tại Andhra and Telengana Farkunda Khan nhận định.

Chương trình khép lại sau 7 ngày diễn ra tại hai thành phố, mở ra tiềm năng mới trong định hướng hợp tác du lịch hai nước, đồng thời mang đến cơ hội khai thác "mỏ vàng" từ du khách Ấn Độ cho Việt Nam trong thời gian tới. ■

Giới thiệu du lịch Việt Nam tại Nhật Bản

Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam (Bộ VHTTDL) phối hợp với tỉnh Kanagawa (Nhật Bản) tổ chức Chương trình giới thiệu du lịch Việt Nam với chủ đề "Việt Nam - Điểm đến cho chuyến đi tiếp theo của bạn" vào ngày 14.9 tại Tòa thị chính tỉnh Kanagawa.

Đây là hoạt động trọng tâm trong khuôn khổ Lễ hội Du lịch - Văn hóa Việt Nam tại Kanagawa năm 2025, nhằm giới thiệu, duy trì và củng cố hình ảnh du lịch Việt Nam đa dạng, từ cảnh quan thiên nhiên kỳ vĩ, di sản, văn hóa giàu bản sắc, sự hiếu khách, năng động của con người, trải nghiệm du lịch đa sắc, chân thực và gắn với yếu tố phát triển có trách nhiệm, bền vững đối với thị trường khách du lịch Nhật Bản.

Tại sự kiện, Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam sẽ giới thiệu và cập nhật các chính sách mới, định hướng marketing, cùng sản phẩm, dịch vụ và điểm đến mới dành riêng cho thị trường Nhật Bản. Vietnam Airlines cũng sẽ cung cấp thông tin về mạng lưới đường bay, chính sách và dịch vụ bay kết nối Việt Nam - Nhật Bản. Ngoài ra, các địa phương và doanh nghiệp du lịch Việt Nam sẽ trực tiếp giới thiệu sản phẩm, dịch vụ đa dạng đến đối tác và du khách Nhật Bản.

Bên cạnh phần trao đổi thông tin, sự kiện còn có nhiều hoạt động hấp dẫn như: Trình chiếu clip quảng bá du lịch Việt Nam, các tiết mục biểu diễn rối cạn truyền thống, chương trình rút thăm trúng thưởng và không gian trải nghiệm được chuẩn bị công phu. Song song với hội thảo chính, các doanh nghiệp Việt Nam cũng sẽ tổ chức hoạt động giới thiệu tour và sản phẩm du lịch trực tiếp đến công chúng Nhật Bản.

Việc tổ chức chương trình giới thiệu du lịch Việt Nam tại Kanagawa được duy trì thường niên nhằm củng cố hiện diện thương hiệu du lịch Việt Nam tại Nhật Bản, tiếp tục truyền cảm hứng đến du khách Nhật, đồng thời tăng cường kết nối với các đối tác, doanh nghiệp Nhật Bản. Sự kiện lần này được kỳ vọng sẽ thúc đẩy mạnh mẽ lượng khách Nhật Bản đến Việt Nam, đóng góp tích cực vào việc thực hiện mục tiêu tăng trưởng khách quốc tế đến Việt Nam năm 2025 cũng như những năm tiếp theo.

MINH LÝ

Khèn Mông kết nối cộng đồng

● HOÀNG MINH; ảnh: HOÀI NAM

Người Mông có quan niệm "con trai là phải biết thổi khèn và múa khèn" nên bao đời nay khèn Mông vẫn được lưu truyền. Khèn Mông hay ở chỗ vừa là nhạc cụ, vừa là đạo cụ khiến người nghe, người xem bị cuốn vào những âm thanh, tiết tấu biến hóa điêu luyện.

Lớp tập huấn có sự tham gia của 71 học viên

Khèn Mông là nhạc cụ ẩn chứa dấu tích lịch sử của cả tộc người, vì lẽ đó, dù trải qua những tháng năm lịch sử, người Mông ở Cao Bằng không chỉ lưu truyền những làn điệu khèn mà họ vẫn luôn có những nghệ nhân tâm huyết còn lưu giữ nghệ thuật chế tác và múa khèn. Chiếc khèn không chỉ là biểu trưng văn hóa dân tộc riêng có của người Mông mà còn là phương tiện kết nối cộng đồng, giao lưu văn hóa, mang nét độc đáo của dân tộc.

Theo truyền thống văn hóa của người Mông, chỉ có nam giới mới biểu diễn khèn. Với nam giới người Mông, ngay từ khi còn nhỏ đã được ông, bố hoặc anh trai lớn tuổi trong gia đình hướng dẫn cách chế tác và diễn tấu khèn. Đàn ông dân tộc Mông thể hiện cảm xúc buồn, vui thông qua các bản nhạc khèn. Phụ nữ Mông khi nghe tiếng khèn sẽ thông qua giai điệu của người thể hiện, từ đó hồi đáp lại bằng các điệu múa xòe ô để bày tỏ tâm tư tình cảm của mình.

Học thổi khèn Mông rất khó, dù học nhiều cũng khó am hiểu hết được những giai điệu của khèn. Để trở thành một người thổi khèn giỏi, người con trai Mông phải tập khèn từ 12 - 13 tuổi, có thân hình khỏe, mềm dẻo, nhịp nhàng, nhưng quan trọng hơn cả là cách lấy hơi, rèn khí để hơi được sâu, được dài. Bên cạnh đó, nghệ thuật múa khèn của người Mông cũng chứa đựng những sáng tạo mang tính khoa học độc đáo, được biểu hiện qua tiết tấu đa dạng, biến hóa khi thổi khèn kết hợp với vũ điệu uyển chuyển, nhịp nhàng khi múa.

Để bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa độc đáo của dân tộc Mông ở Cao Bằng, Cục Văn hóa các dân tộc Việt Nam (Bộ VHTTDL) vừa phối hợp với Sở VHTTDL Cao Bằng tổ chức lớp tập huấn, truyền dạy bảo tồn, phát huy nghệ thuật trình diễn múa khèn dân tộc Mông cho 71 nghệ nhân, học viên dân tộc Mông đang sinh sống tại các xã Nguyễn Huệ, Quảng Uyên, Hà Quảng, Trà Lĩnh, Hòa An, Trường Hà, Nam Tuấn.

Lớp tập huấn là hoạt động thiết thực nhằm triển khai hiệu quả Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch" thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021 - 2030. Đồng thời, phát huy hiệu quả nguồn lực đầu tư của nhà nước, xã hội vào công tác bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của cộng đồng các dân tộc thiểu số trên địa bàn Cao Bằng.

Xác định được tầm quan trọng của nghệ thuật múa khèn Mông, Sở VHTTDL tỉnh Cao Bằng đã và đang tiếp tục triển khai thực hiện nhiều chương trình, kế hoạch để gìn giữ, bảo tồn và phát huy giá trị của di sản văn hóa độc đáo múa khèn. Đồng thời mở lớp truyền dạy múa khèn cho học viên là con em dân tộc Mông; tổ chức các chương trình, sự kiện văn hóa tại địa phương, tham gia các chương trình, hội diễn cấp khu vực, toàn quốc nhằm tăng cường giới thiệu về di sản khèn Mông.

Các hoạt động trên không chỉ phục vụ đời sống tinh thần của người Mông mà còn lan tỏa các giá trị di sản văn hóa truyền thống trở thành sản phẩm hấp dẫn thu hút du khách trong và ngoài nước, thúc đẩy phát triển du lịch tại Cao Bằng. ■

Học viên, nghệ nhân tham gia trình diễn tại phố đi bộ Kim Đồng, Cao Bằng

Nghệ thuật múa khèn Mông được các nghệ nhân trình diễn trong Chương trình "Sắc màu non nước Cao Bằng" tại Làng Văn hóa du lịch các dân tộc Việt Nam

Festival Tinh hoa Tây Bắc - Điện Biên năm 2025

Festival Tinh hoa Tây Bắc - Điện Biên năm 2025 sẽ diễn ra trong 3 ngày từ 19 - 21.9, tại phường Điện Biên Phủ, tỉnh Điện Biên, là sự kiện liên kết hợp tác phát triển du lịch giữa các tỉnh Tây Bắc mở rộng và TP.HCM. Đây là sự kiện quan trọng, góp phần phát huy, khai thác hiệu quả tiềm năng, lợi thế du lịch của các địa phương, xây dựng thương hiệu "Tinh hoa Tây Bắc" giàu bản sắc, tôn vinh vùng đất, văn hóa, con người của đồng bào các dân tộc vùng Tây Bắc để thu hút khách du lịch.

Điểm nhấn là vào lúc 20h10 ngày 19.9, tại Sân vận động tỉnh Điện Biên, Chương trình nghệ thuật khai mạc Festival Tinh hoa Tây Bắc - Điện Biên năm 2025 được dàn dựng công phu, kết hợp giữa truyền thống và hiện đại, với sự tham gia của nghệ sĩ, Đoàn Nghệ thuật nhiều tỉnh, thành phố. Điểm mới của Festival Tinh hoa Tây Bắc - Điện Biên năm 2025 là Lễ hội đường phố "Tinh hoa Tây Bắc" sẽ mang đến một không gian nghệ thuật đầy màu sắc, với các màn diễu hành, trình diễn dân ca, dân vũ, trang phục truyền thống và các kỹ nghệ dân gian. Với sự tham gia của 1.000 diễn viên quần chúng, không gian đường phố sẽ là sân khấu mở, nơi du khách và người dân có thể trực tiếp giao lưu, trải nghiệm và cảm nhận chiều sâu văn hóa vùng cao.

Cùng với đó là các hoạt động trưng bày quảng bá, giới thiệu tiềm năng du lịch, sản phẩm du lịch, sản vật của các tỉnh khu vực Tây Bắc mở rộng như: Hội nghị Xúc tiến, quảng bá và phát triển du lịch Tây Bắc - TP.HCM; Chương trình giao lưu nghệ thuật; Trưng bày, giới thiệu điểm đến du lịch đặc sắc của các tỉnh Tây Bắc mở rộng, TP. HCM và các tỉnh, thành phố, Đại sứ quán một số số nước tại Hà Nội và các tỉnh Bắc Lào...

L.HƯƠNG

Đến với Festival, người dân và du khách được trải nghiệm nhiều hoạt động đậm bản sắc văn hóa truyền thống các dân tộc Ảnh: N.H

ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ TẠI TRIỂN LÃM THÀNH TỰU ĐẤT NƯỚC:

Đòn bẩy đưa văn hóa Việt vươn tầm

Bài, ảnh: HUY AN - HỒNG GẤM

Triển lãm Thành tựu đất nước kỷ niệm 80 năm Quốc khánh đã trở thành sự kiện văn hóa, chính trị đặc biệt, thu hút đông đảo công chúng tới tham quan. Sức hút đó không chỉ đến từ quy mô hoành tráng mà còn từ sự kết hợp giữa công nghệ số tiên tiến và nghệ thuật trưng bày, mang đến cho người xem hành trình trải nghiệm độc đáo.

Con đường Văn hóa tại không gian trưng bày 12 ngành công nghiệp văn hóa

Triển lãm không chỉ giới thiệu các thành tựu mà còn là minh chứng sống động cho tầm quan trọng của chuyển đổi số trong việc bảo tồn, phát huy và lan tỏa giá trị văn hóa truyền thống.

Hành trình lịch sử bằng ánh sáng và công nghệ

Ngay từ cổng vào, khách tham quan đã được chào đón bởi hình ảnh trang nghiêm cùng câu nói bất hủ của Chủ tịch Hồ Chí Minh: "Không có gì quý hơn độc lập, tự do" và chữ ký thiêng liêng của Người hiện lên bằng ngôn ngữ ánh sáng. Bộ chữ treo trần khổng lồ, giàu tính biểu tượng này đã mở ra một không gian văn hóa đặc biệt, dẫn dắt du khách bước vào hành trình 80 năm của lịch sử dân tộc.

Điểm nhấn mạnh mẽ nhất của Triển lãm là *Con đường Lịch sử*, nơi công nghệ trình chiếu hiện đại được ứng dụng tối đa. Tại đây, hệ thống cột LED cao vút, vách trượt tương tác, màn hình LCD ứng dụng hình ảnh naked eye, cùng những bức tường mapping khổng lồ đã tái hiện các mốc son chói lọi của dân tộc. Các mốc son 1930, 1945, 1954, 1975... hiện lên bằng ánh sáng, âm nhạc và hình ảnh sống động, đưa khán giả ngược dòng thời gian, sống lại những khoảnh khắc hào hùng. Ngoài ra, công nghệ Holobox Glam360 còn cho phép khách tham quan ghi lại video và in ảnh tức thì, biến chuyến đi thành một kỷ niệm khó quên.

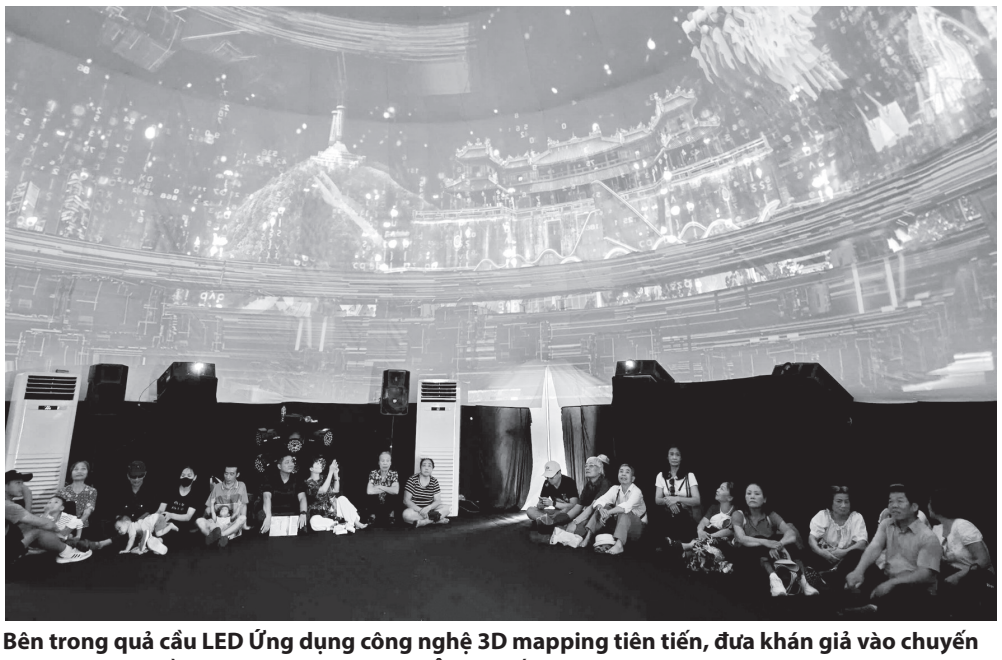
Triển lãm cũng mang đến trải nghiệm gần gũi với khu vực sa bàn Check-in - Dấu ấn quê hương. Tại đây, mỗi người có thể tự tay đánh dấu quê hương mình trên bản đồ Tổ quốc, từ đó kết nối những mảnh ghép cá nhân thành bức tranh cộng đồng, khơi dậy niềm tự hào và tình yêu đất nước. Nếu *Con đường Lịch sử* gợi nhớ truyền thống thì *Con đường Văn hóa* lại trở thành "trái tim sáng tạo" của triển lãm. Tại đây, một tấm lụa khổng lồ kết hợp trình chiếu mapping đã dệt nên một bức tranh sống động về văn hóa Việt Nam, từ điệu múa dân gian, làn điệu Quan họ, khèn Mông, đến tà áo dài và mái đình cổ kính. Đặc biệt, khung cửi ánh sáng với những sợi neon lung linh vừa tôn vinh hồn cốt dân tộc vừa mang hơi thở hiện đại, khẳng định văn hóa là sức mạnh nội sinh cho sự phát triển bền vững.

Đỉnh cao của hành trình trải nghiệm là sự xuất hiện của quả cầu LED ánh sáng khổng lồ, một công trình công nghệ lần đầu tiên có mặt tại Việt Nam. Với chiều cao 12m và đường kính 15m, quả cầu không chỉ là một biểu tượng thị giác mà còn là không gian tương tác độc đáo. Mỗi lời chúc, ước nguyện của khách tham quan được "hóa thân" thành vì tinh tú tỏa sáng trên bề mặt, tạo nên một bầu trời rực rỡ khi đêm xuống. Bên trong quả cầu là không gian Dome 360 độ ứng dụng công nghệ 3D mapping tiên tiến, đưa khán giả vào chuyến du hành từ huyền thoại Lạc Long Quân - Âu Cơ đến hình ảnh một Việt Nam hiện đại, hội nhập và đầy khát vọng.

Động lực cho ngành công nghiệp văn hóa

Triển lãm cũng dành riêng một khu vực giới thiệu 12 ngành công nghiệp văn hóa, nơi công nghệ tiếp tục đóng vai trò "người kể chuyện" sáng tạo. Khách tham quan được chào đón bởi chú Tễu AI, một nhân vật múa rối nước quen thuộc, nay được "số hóa" bằng công nghệ Chatbox AI. Với giọng nói vui tươi và khả năng tương tác, chú Tễu trở thành "lễ tân" thân thiện, khiến mọi người vừa bất ngờ vừa thích thú.

Phòng tranh đa giác quan 200m² gây ấn tượng mạnh khi ứng dụng 3D mapping toàn diện cả tường và sàn, kết hợp cảm ứng chuyển động và thực tế ảo VR. Đây là nơi khán giả, đặc biệt là giới trẻ có

Bên trong quả cầu LED Ứng dụng công nghệ 3D mapping tiên tiến, đưa khán giả vào chuyến du hành từ huyền thoại Lạc Long Quân - Âu Cơ đến hình ảnh một Việt Nam hiện đại, hội nhập và đầy khát vọng

Công chúng tìm hiểu văn hóa với sự hỗ trợ của các phương tiện công nghệ tiên tiến

thể "sống" trong thế giới hội họa Việt Nam một cách sinh động và hiện đại. Triển lãm đã thành công trong việc truyền tải một thông điệp mạnh mẽ, thành tựu của đất nước ngày hôm nay là sự kết tinh của tinh thần đoàn kết và ý chí quật cường của toàn dân tộc. Ứng dụng công nghệ đã tạo nên sức hấp dẫn của Triển lãm với trăm ngàn lượt khách tham quan mỗi ngày. Đặc biệt, cao điểm là ngày 7.9, lên đến hơn 1 triệu lượt khách. Đây là minh chứng sống động cho hiệu quả của việc ứng dụng công nghệ trong văn hóa, đúng tinh thần chỉ đạo của Đảng và Nhà nước. Nghị quyết số 57-NQ/TW của Bộ Chính trị đã xác định phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số là yếu tố quyết định sự phát triển của các quốc gia, là thời cơ để Việt Nam vươn mình hùng cường trong kỷ nguyên mới.

Bộ VHTTDL đã được giao nhiệm vụ xây dựng và triển khai Đề án chuyển đổi số trong lĩnh vực văn hóa. Đây là một văn kiện chuyên đề đầu tiên có ý nghĩa chiến lược, nhằm định hình hướng đi mới, lâu dài và bài bản về chuyển đổi số cho ngành Văn hóa. Chuyển đổi số trong văn hóa có những đặc điểm riêng, vì văn hóa gắn liền với yếu tố phi vật chất, chiều sâu lịch sử, bản sắc dân tộc và ký ức cộng đồng. Do đó, việc này không làm suy giảm giá trị văn hóa, mà ngược lại, làm sâu sắc thêm khả năng bảo tồn, sáng tạo và lan tỏa giá trị văn hóa Việt Nam trong môi trường số. Chuyển đổi số được xem là giải pháp quan trọng để số hóa, lưu trữ, bảo tồn và phát huy các giá trị di sản văn hóa, giúp nâng cao vị thế dân tộc và quảng bá hình ảnh Việt Nam ra thế giới. Hiện nay, nhiều địa phương đã tiên phong triển khai các giải pháp chuyển đổi số để khai thác và quản lý di sản. Tại Hà Nội, chương trình thực cảnh về Văn Miếu - Quốc Tử Giám đã mang lại sự hứng thú cho khách tham quan. Di tích Hoàng thành Thăng Long cũng có dự án xây dựng mô hình phục dựng điện Kính Thiên. TP Huế đã triển khai ứng dụng hướng dẫn tham quan cố đô, trong khi khu vực Hoàng thành đã ứng dụng công nghệ thực tế ảo VR 3D để du khách chiêm ngưỡng vẻ đẹp di sản một cách sống động. Tại Đà Nẵng, khu di tích Mỹ Sơn cung cấp sản phẩm trực tuyến qua hệ thống thế giới ảo công nghệ. Ngay cả Thành nhà Hồ và Lam Kinh ở Thanh Hóa cũng đã áp dụng công nghệ thực tế ảo để phục vụ khách tham quan…

Những bước đi này cho thấy văn hóa đang trở thành một tiềm lực trong phát triển kinh tế, xã hội. Muốn xây dựng một nền công nghiệp văn hóa thành công, cơ sở quan trọng nhất là phải chuyển đổi số văn hóa thành công. Chuyển đổi số sẽ giúp ngành Văn hóa thay đổi căn bản phương thức sáng tạo, lưu hành, phổ biến và tiếp nhận các giá trị văn hóa, đồng thời nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước, tăng khả năng tiếp cận của công chúng. Đây là tiền đề để văn hóa trở thành một nguồn lực kinh tế mạnh mẽ, mang lại giá trị lớn cho đất nước. ■

Vang mãi bản anh hùng ca Xô Viết Nghệ Tĩnh

● **Bài, ảnh: PHẠM NGÂN**

Ngọn lửa cách mạng Xô Viết Nghệ Tĩnh sẽ được tái hiện sống động qua nghệ thuật 3D mapping trong chuỗi hoạt động kỷ niệm 995 năm danh xưng Nghệ An (1030-2025) và 95 năm phong trào Xô Viết Nghệ Tĩnh (12.9.1930 - 12.9.2025).

Di tích Tràng Kè, nơi xử bắn 72 chiến sĩ Xô Viết Nghệ Tĩnh. Năm 1930, địa điểm lịch sử này thuộc xã Vân Đội, Tổng Vân Tụ, huyện Đông Thành, Phủ Diễn Châu (nay là xã Vân Tụ, Nghệ An)

Không gian trưng bày tại Bảo tàng Nghệ An - Xô Viết Nghệ Tĩnh

Xô Viết Nghệ Tĩnh là cuộc tổng diễn tập đầu tiên cho thắng lợi của Cách mạng Tháng Tám 1945, là một trong những trang sử tiêu biểu nhất trong "pho lịch sử bằng vàng" của Đảng Cộng sản Việt Nam; là biểu tượng cho sức mạnh của liên minh công - nông, cho tinh thần kiên cường, bất khuất, khí thế xung thiên của nhân dân Nghệ Tĩnh. Dệt nên những thành quả của Xô Viết Nghệ Tĩnh là sự hy sinh, cống hiến xương máu, tuổi thanh xuân của hàng nghìn chiến sĩ trên quê hương Xô Viết anh hùng. 95 năm qua, âm hưởng, hào khí của phong trào Xô Viết Nghệ Tĩnh vẫn tiếp tục trở thành nguồn cổ vũ, sức mạnh to lớn.

Các hoạt động được tổ chức nhằm khẳng định giá trị lịch sử, truyền thống văn hiến, cách mạng và bản sắc văn hóa của xứ Nghệ, đồng thời tri ân, tôn vinh các thế hệ tiền nhân đã cống hiến, hy sinh trong công cuộc dựng nước, giữ nước, đặc biệt là những đóng góp to lớn của phong trào Xô Viết Nghệ Tĩnh 1930-1931. Nổi bật trong chương trình là lễ dâng hoa, dâng hương tại các di tích Xô Viết Nghệ Tĩnh; lễ đón Bằng xếp hạng di tích quốc gia đặc biệt "Những địa điểm ghi dấu Phong trào Xô Viết Nghệ Tĩnh"; khai trương Nhà trưng bày Xô Viết Nghệ Tĩnh; ra mắt show trải nghiệm đêm "Lửa Xô Viết"; khai mạc trưng bày chuyên đề "Khát vọng tự do"; tọa đàm với thân nhân gia đình lão thành cách mạng, chiến sĩ Xô Viết Nghệ Tĩnh cùng nhiều chương trình giáo dục truyền thống cho thế hệ trẻ.

Điểm nhấn là chương trình nghệ thuật kỷ niệm diễn ra lúc 19h ngày 12.9 tại Bảo tàng Nghệ An - Xô Viết Nghệ Tĩnh. Đây là sự kết hợp độc đáo giữa nghệ thuật truyền thống (ca kịch, hát múa) và công nghệ 3D mapping hiện đại, được dàn dựng thành bốn phần: Bối cảnh lịch sử, Diễn biến phong trào, Thành quả và ý nghĩa, Viết tiếp câu chuyện hòa bình. Qua âm nhạc, ca kịch và trình chiếu mapping sẽ tái hiện cảnh nước mất nhà tan, nỗi lầm than dưới ách thực dân, cùng truyền thống đấu tranh kiên cường của nhân dân Nghệ Tĩnh. Đặc biệt, lớp ca kịch "Dấu chân người khai lửa" đã khắc họa cao trào cách mạng từ Vinh - Bến Thủy lan tỏa khắp Nghệ An, Hà Tĩnh, gắn với lời khẳng định của Chủ tịch Hồ Chí Minh trong thư gửi Quốc tế Cộng sản: "Nghệ Tĩnh thật xứng đáng với danh hiệu đỏ". Bên cạnh đó, du khách được tham quan hơn 16.000 hiện vật, hình ảnh, tư liệu quý tại Bảo tàng, được trưng bày theo dòng chảy lịch sử: Bối cảnh - diễn biến - thành quả - ý nghĩa của phong trào. Không gian trưng bày giúp công chúng chiêm ngưỡng hiện vật gốc, xem phim tư liệu, lắng nghe câu chuyện từ quá khứ.

Bà Trần Thị Mỹ Hạnh, Giám đốc Sở VHTTDL Nghệ An chia sẻ: "Niềm vui được nhân lên với quê hương Xô Viết khi di tích lịch sử "Những địa điểm ghi dấu Phong trào Xô Viết Nghệ Tĩnh (1930-1931)" tại Nghệ An vừa được Thủ tướng Chính phủ xếp hạng di tích quốc gia đặc biệt theo Quyết định số 1959/QĐ-TTg. Đây là sự kiện có ý nghĩa trọng đại, khẳng định giá trị lịch sử, văn hóa của phong trào, đồng thời tạo thêm động lực để thế hệ hôm nay gìn giữ và phát huy di sản quý báu của cha ông".

Cũng theo bà Hạnh, "thông qua chương trình nghệ thuật và chuỗi hoạt động kỷ niệm này, lịch sử không chỉ được tái hiện một cách sinh động mà còn chạm tới cảm xúc, khơi dậy niềm tự hào và ý thức trách nhiệm của thế hệ hôm nay. Đặc biệt, việc ứng dụng công nghệ hiện đại như 3D mapping sẽ giúp giới trẻ tiếp cận lịch sử bằng một hình thức mới mẻ, hấp dẫn hơn. Với sự kết hợp giữa lịch sử và công nghệ hiện đại, "Lửa Xô Viết" không chỉ là một đêm diễn nghệ thuật, mà còn là hành trình trở về cội nguồn, giúp người xem, đặc biệt là thế hệ trẻ, hiểu rõ hơn truyền thống cách mạng hào hùng của quê hương Nghệ An". ■

Khu mộ và Nhà tưởng niệm liệt sĩ Xô Viết Nghệ Tĩnh tại xã Hưng Nguyên, Nghệ An

Cán bộ, chiến sĩ và các em học sinh, sinh viên tham quan Trưng bày "Khát vọng tự do" tại Bảo tàng Nghệ An - Xô Viết Nghệ Tĩnh

TRIỂN LÃM NHIẾP ẢNH QUỐC TẾ TẠI TP HUẾ:

Việt Nam tỏa sáng qua lăng kính nghệ thuật

● **Bài, ảnh: SƠN THÙY**

Triển lãm *Việt Nam qua ống kính nhiếp ảnh gia quốc tế* đang diễn ra tại TP Huế, giới thiệu 200 tác phẩm xuất sắc về cảnh đẹp, văn hóa và con người trên dải đất hình chữ S. Sự kiện thu hút đông đảo các nghệ sĩ nhiếp ảnh trong và ngoài nước, mang đến cơ hội giao lưu, chia sẻ và học hỏi phong cách sáng tác. Đây là một trong những hoạt động quan trọng của Festival Nhiếp ảnh quốc tế Việt Nam lần thứ 3, đồng thời góp phần quảng bá vẻ đẹp Việt Nam tới bạn bè quốc tế trong khuôn khổ Năm Du lịch quốc gia 2025.

Thứ trưởng Hồ An Phong tham quan không gian triển lãm

BTC đã nhận được 6.076 tác phẩm của 415 tác giả từ 16 quốc gia gửi tới tham dự. Hội đồng Nghệ thuật do Bộ VHTTDL thành lập đã chọn ra 200 tác phẩm của 133 tác giả để trưng bày triển lãm.

Câu chuyện về tác phẩm "Bên trong Đại Nội, Huế"

Diễn ra từ ngày 10-20.9 tại Trung tâm Nghệ thuật Điềm Phùng Thị (17 Lê Lợi, phường Thuận Hóa, TP Huế), sự kiện còn được giới thiệu trên website của Cục Mỹ thuật, Nhiếp ảnh và Triển lãm. Không gian nơi đây được trưng bày theo hai chủ đề: *Việt Nam qua ống kính nhiếp ảnh gia quốc tế* và *Huế - Kinh đô xưa, vận hội mới.*

Có mặt tại triển lãm, nghệ sĩ nhiếp ảnh Dam Mayukh (Ấn Độ) đã nhiệt tình chia sẻ thông tin về khoảnh khắc sáng tác của mình. Tác phẩm *Bên trong Đại Nội, Huế* của anh là một trong 20 tác phẩm ảnh tiêu biểu được BTC Festival Nhiếp ảnh quốc tế Việt Nam lần thứ 3 trao giải thưởng. Dam Mayukh kể rằng: Trong một chuyến công tác đến Huế, khi vào Đại Nội, tôi tình cờ bắt gặp hình ảnh cô gái mặc áo dài, đội nón lá đứng bên cánh cửa. Tôi đã nhanh chóng bắt được khoảnh khắc ấy và sau đó gửi tác phẩm đến Festival Nhiếp ảnh quốc tế Việt Nam lần thứ 3. Trên thực tế, tôi đã từng sống ở Việt Nam và có cơ hội khám phá nhiều địa phương trên khắp mọi miền đất nước. Điều đó giúp tôi cảm nhận sâu sắc sự gắn kết với con người và văn hóa nơi đây, đồng thời ghi lại những nét đẹp và truyền thống độc đáo của Việt Nam.

"Theo tôi, đây là một triển lãm hấp dẫn, bởi sự kiện có sự tham gia của nhiều nhiếp ảnh gia từ các nước; là cơ hội để mọi người trao đổi, chia sẻ ý kiến, phong cách về nhiếp ảnh và học hỏi lẫn nhau trong lĩnh vực nghệ thuật này", Dam Mayukh chia sẻ.

Cùng với tác phẩm *Bên trong Đại Nội, Huế* được trao giải, tại triển lãm này, Dam Mayukh còn có tác phẩm *Việt Nam kỷ niệm 50 năm Ngày chiến thắng tại Thành phố Hồ Chí Minh* ghi lại khoảnh khắc diễu binh, diễu hành ngày 30.4 vừa qua.

Góc nhìn mới về cảnh đẹp, văn hóa và con người Việt Nam

Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hồ An Phong đã đánh giá cao quy mô và chất lượng của triển lãm lần này, đồng thời nhấn mạnh: 200 tác phẩm xuất sắc của các nghệ sĩ nhiếp ảnh từ 16 quốc gia trên thế giới đã mang đến cho công chúng những góc nhìn mới về cảnh đẹp thiên nhiên, văn hóa và con người Việt Nam.

Việt Nam sở hữu tài nguyên thiên nhiên tuyệt đẹp, văn hóa đậm đà bản sắc và con người thân thiện. Đặc biệt, Huế là mảnh đất thơ mộng, không chỉ là Cố đô lịch sử mà còn có những người dân hiền hòa, mến khách. Huế vừa là nguồn cảm hứng cho nhiếp ảnh, vừa là chất liệu nghệ thuật phong phú, chạm đến tâm hồn người Việt Nam, nơi các nghệ sĩ có thể thỏa sức sáng tạo.

"Nhiếp ảnh là một phần không thể thiếu trong đời sống. Nghệ thuật nhiếp ảnh không chỉ tôn vinh vẻ đẹp của đất nước, mà còn ghi lại những khoảnh khắc lịch sử mang giá trị thẩm mỹ, góp phần giới thiệu những điểm đến và con người Việt Nam với thế giới", Thứ trưởng Hồ An Phong khẳng định.

Theo Thứ trưởng, ngành nhiếp ảnh đang đóng góp đáng kể vào sự phát triển kinh tế, xã hội, bao gồm công nghiệp văn hóa, quảng cáo, mỹ thuật ứng dụng, nghệ thuật..., đồng thời đáp ứng nhu cầu vật chất và tinh thần của nhân dân. Thứ trưởng đề nghị các cơ quan liên quan tiếp tục tổ chức nhiều sân chơi, diễn đàn, festival nhiếp ảnh quy mô và thường xuyên hơn nữa. Đồng thời, cần nâng cao công tác bảo vệ bản quyền, yêu cầu các doanh nghiệp, tổ chức và cá nhân khai thác tác phẩm nhiếp ảnh của nghệ sĩ phải có trách nhiệm bảo vệ và phát triển ngành nhiếp ảnh, đóng góp vào sự phát triển kinh tế, xã hội.

Sinh viên Trần Nguyên Khánh (quê Quảng Ngãi, hiện đang học tại Trường Đại học Nghệ thuật Huế) chia sẻ: "Em rất đam mê nhiếp ảnh, khi tham quan triển lãm, em đã được mở mang tầm mắt và học hỏi thêm nhiều điều".

Triển lãm *Việt Nam qua ống kính nhiếp ảnh gia quốc tế* là cơ hội để công chúng khám phá vẻ đẹp đa dạng của đất nước qua lăng kính nghệ thuật. Sự kiện khẳng định vai trò quan trọng của nhiếp ảnh trong việc bảo tồn và quảng bá di sản văn hóa, cũng như góp phần nâng cao giá trị ngành công nghiệp văn hóa Việt Nam. Với sự tham gia của các nghệ sĩ quốc tế, triển lãm đã tạo nên một cầu nối giao lưu văn hóa mạnh mẽ, giúp Việt Nam được biết đến rộng rãi hơn trên bản đồ nghệ thuật thế giới. ■

Một góc không gian triển lãm ảnh "Việt Nam qua ống kính nhiếp ảnh gia quốc tế"

Tác phẩm "Bên trong Đại Nội, Huế" của nghệ sĩ Dam Mayukh (Ấn Độ)

Ra mắt phim tài liệu *Chân trời rực rỡ*

Lấy cảm hứng từ live concert *Chân trời rực rỡ* tổ chức vào mùa Xuân năm 2023, bộ phim tài liệu cùng tên ghi lại hành trình trở về quê hương Ninh Bình của ca sĩ Hà Anh Tuấn. Mở đầu bộ phim, anh cùng những cô bé truyền nhân của nghệ thuật hát xẩm biểu diễn trên sân khấu lớn dưới chân ngọn núi thiêng. Phim đi sâu vào hành trình khám phá câu hỏi "Cội nguồn là gì?" khi Hà Anh Tuấn tham gia chương trình truyền hình "Như chưa hề có cuộc chia ly", nơi anh chứng kiến những cuộc đoàn tụ sau nửa thế kỷ ly tán, trong đó có một cuộc gặp gỡ đặc biệt của người con trở về từ Pháp.

Hành trình phim trải dài qua các địa danh nổi tiếng của Ninh Bình như đầm Vân Long, núi Mã Yên, Tam Cốc, đền Thái Vi, Bái Đính cổ Tự, Vườn quốc gia Cúc Phương... Phim tài liệu *Chân trời rực rỡ* sẽ được chiếu ra mắt duy nhất vào lúc 9h ngày 14.9 tại Hãng phim Tài liệu Khoa học Trung ương, Hà Nội, mở cửa miễn phí phục vụ công chúng.

H.H

Phim Việt - Thái *Cô dâu ma* công chiếu tại nhiều nước

Bộ phim *Cô dâu ma* sử dụng song ngữ Việt - Thái, quay tại TP.HCM và Chiang Mai với sự tham gia của nhiều gương mặt nổi bật như: Rima Thanh Vy, Jun Vũ, Công Dương, Karnpicha Pongpanit, Narupornkamol Chaisang, Duangjai Hiransri và Surasak Chaiyaat... Mỗi nhân vật đều được xây dựng với chiều sâu tâm lý và bí mật riêng, khiến khán giả không thể đoán định ai là người tốt, ai là kẻ phản diện.

Bộ phim được thực hiện bởi đạo diễn Lee Thongkham và nhà sản xuất Hằng Trịnh. Nội dung xoay quanh nhân vật cô gái Việt chân chất bước vào cuộc hôn nhân gia đình thượng lưu ở Thái Lan. Cô lại bị cuốn vào vòng xoáy nghi lễ, hủ tục kỳ quái của gia tộc giàu có nhà chồng, mở ra những bí mật gia tộc kinh hoàng. *Cô dâu ma* khởi chiếu tại Việt Nam từ ngày 28.9, đồng thời công chiếu tại Australia và New Zealand cùng ngày. Phim cũng sẽ được chiếu ở nhiều thị trường như Mỹ, Canada, Đài Loan (Trung Quốc), các nước Nam Mỹ, Đông Nam Á… trước khi dừng chân tại Thái Lan.

B.T

Văn hóa dân tộc trước thách thức toàn cầu hóa

● **Nhà thơ BẰNG VIỆT**

Trong tiến trình dựng nước và giữ nước, bên cạnh chính trị và kinh tế, văn hóa luôn giữ vai trò nền tảng, là linh hồn của dân tộc và cũng là động lực để phát triển bền vững. Nếu chính trị là ngọn cờ dẫn đường, kinh tế là đòn bẩy tạo sức mạnh vật chất, thì văn hóa chính là nền tảng tinh thần - sợi dây bền chặt gắn kết cộng đồng, định hình bản sắc dân tộc, nuôi dưỡng sáng tạo và giữ thế cân bằng cho xã hội trong thời kỳ hội nhập toàn cầu.

Chính vì vậy, việc dự báo và nhận diện những nhân tố đòn bẩy trong phát triển văn hóa - xã hội không chỉ là nhu cầu cấp thiết, mà còn là một chiến lược lâu dài để bảo đảm sự trường tồn của dân tộc.

Bài học văn hóa từ lịch sử

Tác phẩm *Con đường tương lai* của Nguyễn Xuân Tuấn đã đưa ra nhiều suy ngẫm sâu sắc, dựa trên trải nghiệm thực tiễn và khảo cứu lịch sử. Những phân tích, dự báo trong cuốn sách không chỉ có ý nghĩa học thuật, mà còn mang tính gợi mở, nhất là trong bối cảnh toàn cầu hóa, Cách mạng công nghiệp 4.0 và sự bùng nổ của công nghệ thông tin hiện nay.

Không một triều đại hay quốc gia nào có thể thịnh vượng nếu xem nhẹ văn hóa và tri thức. Lịch sử Trung Hoa để lại nhiều minh chứng rõ nét: Nhà Tần với chính sách "đốt sách, chôn Nho" đã nhanh chóng sụp đổ; thời Hán sơ, chỉ đến khi Hoàng đế chịu lắng nghe mưu sĩ khuyên dùng cả văn trị lẫn võ trị mới củng cố được triều đại. Bài học ấy còn được nhấn mạnh ở giai đoạn hiện đại, khi "Cách mạng văn hóa" tại Trung Quốc gây ra những tổn thất khôn lường cho giới trí thức và nền văn hóa dân tộc.

Với Việt Nam, kinh nghiệm của triều Lý cũng là một minh chứng quý giá. Nhà Lý không chỉ đề cao pháp trị, mà còn khéo léo dung hòa Tam giáo (Nho, Phật, Lão), tạo nên nền tảng đức trị nhân văn. Nhờ đó, xã hội đạt tới sự hài hòa, ổn định, nhân dân yên tâm sản xuất và sáng tạo. Câu chuyện của Lý Thường Kiệt - vị tướng tài không chỉ biết dụng binh mà còn biết lấy lòng nhân để an dân - đã cho thấy sức mạnh của văn hóa đức trị trong quản lý quốc gia.

Từ những ví dụ trên, Nguyễn Xuân Tuấn khẳng định: "Trí thức làm nên một quốc gia thịnh vượng và bền vững". Tri thức không chỉ là vốn liếng cá nhân, mà khi được tập hợp, nuôi dưỡng và phát huy, sẽ trở thành sức mạnh tập thể, tạo động lực đưa đất nước tiến xa.

Một trong những cảnh báo mà tác giả đưa ra là nguy cơ lệch chuẩn văn hóa trong bối cảnh hội nhập. Chúng ta cần trân trọng tinh hoa văn hóa thế giới, tiếp thu những giá trị tiến bộ, nhưng đồng thời phải cảnh giác trước sự lai căng, sao chép méo mó những yếu tố ngoại lai. Nếu chỉ chạy theo trào lưu nhất thời, xa rời bản sắc dân tộc, nền văn hóa sẽ bị xói mòn, xã hội sẽ đánh mất sự cân bằng nội tại.

Một thách thức khác là sự trỗi dậy mạnh mẽ của chủ nghĩa cá nhân trong cơ chế thị trường tự do. Tác giả nhìn nhận khách quan: Chủ nghĩa cá nhân có thể thúc đẩy sáng kiến, sáng tạo, tạo sự năng động và bình đẳng. Nhưng nếu không được điều tiết, nó dễ biến thành mảnh đất cho tham nhũng, lợi ích nhóm và sự tha hóa đạo đức. Vậy nên, cùng với việc khuyến khích phát triển tự do, xã hội cần một hệ giá trị chung đủ mạnh để định hướng, bảo vệ lợi ích cộng đồng và giữ vững bản sắc dân tộc.

... và đòn bẩy cho sự thịnh vượng bền vững

Trong kỷ nguyên Cách mạng công nghiệp 4.0, vai trò của tri thức và công nghệ càng được khẳng định. Internet toàn cầu, trí tuệ nhân tạo, dữ liệu lớn… vừa mở ra cơ hội phát triển chưa từng có, vừa đặt ra thách thức khốc liệt. Quốc gia nào coi trọng trí thức, xây dựng cơ chế phù hợp để phát huy trí tuệ tập thể, sẽ có lợi thế vượt trội. Ngược lại, sự chậm trễ, coi nhẹ nguồn lực tri thức sẽ khiến đất nước dễ tụt hậu và bị biệt lập.

Theo tác giả Nguyễn Xuân Tuấn, để xây dựng một nền văn hóa dân tộc bền vững muôn đời, cần tập trung vào ba định hướng lớn: **Thứ nhất,** coi văn hóa là trụ cột phát triển song song với chính trị và kinh tế. Mọi chính sách, chiến lược quốc gia phải lấy văn hóa làm gốc, làm thước đo để điều chỉnh hành vi, định hình giá trị.

Tác phẩm "Con đường tương lai" của tác giả Nguyễn Xuân Tuấn

Thứ hai, đầu tư cho giáo dục và tri thức. Tri thức là động lực sáng tạo, là nền tảng của mọi thành công. Khi trí thức được trân trọng và phát huy, quốc gia sẽ có nguồn lực bền vững để hội nhập và cạnh tranh.

Thứ ba, giữ gìn và phát huy bản sắc dân tộc trong quá trình hội nhập. Bản sắc văn hóa chính là "bộ gen" của một dân tộc, vừa giúp khẳng định vị thế, vừa tạo nên sức đề kháng trước những tác động ngoại lai.

Đặc biệt, cần quan tâm đến thế hệ trẻ - lực lượng quyết định diện mạo đất nước trong tương lai. Thế giới quan, nhân sinh quan, lối sống và hệ giá trị của thanh niên phải được định hướng lành mạnh, dựa trên nền tảng văn hóa truyền thống và những giá trị tiến bộ của nhân loại.

Con đường tương lai không chỉ là tác phẩm mang tính lý luận, mà còn là lời nhắc nhở sâu sắc: Mọi sự thịnh trị đều bắt nguồn từ văn hóa. Một quốc gia có thể giàu lên nhờ tài nguyên, nhờ công nghệ, nhưng chỉ khi xây dựng được nền văn hóa vững chắc, quốc gia ấy mới thật sự bền lâu.

Trong bối cảnh hiện nay, khi đất nước đang bước vào giai đoạn hội nhập toàn diện, việc dự báo, nhận diện và phát huy những nhân tố đòn bẩy về văn hóa - xã hội trở thành yêu cầu cấp bách. Văn hóa không chỉ là hồn cốt, mà còn là đòn bẩy để Việt Nam khẳng định vị thế trên trường quốc tế, hướng tới tương lai thịnh vượng và bền vững. ■

Khởi động chương trình xét tặng Danh hiệu Văn hóa Ẩm thực Việt Nam

Hiệp hội Văn hóa Ẩm thực Việt Nam (VCCA) công bố khởi động chương trình "Xét tặng Danh hiệu Văn hóa Ẩm thực Việt Nam". Đây là sự kiện vinh danh quy mô toàn quốc lần đầu tiên trong lĩnh vực này. Theo đó, VCCA sẽ vinh danh các danh hiệu: Nghệ nhân Văn hóa Ẩm thực Việt Nam, Nghệ nhân Tinh hoa, Nghệ nhân Quốc gia, cùng hai hạng mục đặc biệt là Nhà nghiên cứu và Đại sứ Văn hóa Ẩm thực Việt Nam. Đây là sự ghi nhận đối với những cá nhân có đóng góp nổi bật trong việc gìn giữ, sáng tạo và quảng bá tinh hoa ẩm thực dân tộc.

Chủ tịch VCCA Nguyễn Quốc Kỳ cho biết, giải thưởng không chỉ nhằm tri ân nghệ nhân, đầu bếp, mà còn là chiến lược khẳng định thương hiệu ẩm thực Việt Nam trên bản đồ thế giới, đồng thời thúc đẩy truyền nghề, đào tạo thế hệ trẻ. Chương trình hướng tới xây dựng thương hiệu ẩm thực quốc gia, coi ẩm thực vừa là giá trị văn hóa, tinh thần, vừa là động lực phát triển kinh tế, du lịch và công nghiệp sáng tạo. Đây cũng là bước khởi đầu để tiến tới Giải thưởng Ẩm thực Quốc gia. Thời gian tiếp nhận hồ sơ từ 10.8 - 30.10; Lễ vinh danh dự kiến diễn ra tháng 11.2025.

ANH HUY

Công diễn vở *Hồn thơ ngọc* tưởng nhớ nhà viết kịch Lê Duy Hạnh

Vở cải lương *Hồn thơ ngọc* của nhà viết kịch Lê Duy Hạnh (1947-2023) vừa được công diễn, tưởng nhớ 2 năm ngày mất của ông. Sự kiện được xem là lời tri ân sâu sắc dành cho những đóng góp bền bỉ của tác giả Lê Duy Hạnh với sân khấu cải lương.

Nghệ sĩ Bình Tinh đảm nhận vai chính Ngọc Hân công chúa. Đạo diễn, NSƯT Lê Nguyên Đạt cho biết, quyết định này từng được ông bàn bạc với soạn giả Lê Duy Hạnh khi ông còn sinh thời. Bình Tinh, theo đạo diễn, là người có trải nghiệm đời sống và sự đồng cảm để thấu hiểu chiều sâu tâm trạng nhân vật, bởi phong cách kịch bản của Lê Duy Hạnh luôn đòi hỏi kỹ năng, trình độ và sự thẩm thấu cao của nghệ sĩ.

Phiên bản *Hồn thơ ngọc* lần này được dàn dựng theo hướng thể nghiệm với sân khấu tối giản, khai thác âm thanh, ánh sáng và màn hình LED để làm nổi bật diễn xuất. Theo đạo diễn Lê Nguyên Đạt, đây là "phiên bản 1", nhằm lắng nghe góp ý từ giới chuyên môn và công chúng trước khi hoàn thiện. Vở diễn sẽ tham dự Liên hoan sân khấu quốc tế thể nghiệm 2025 tại Ninh Bình và Liên hoan sân khấu ASEAN tại Trung Quốc trong thời gian tới.

KIỀU GIANG

NGHỊ QUYẾT 71:

Giáo dục mới, tương lai mới

● HOÀNG HƯƠNG

Ngày 22.8.2025, Tổng Bí thư Tô Lâm thay mặt Bộ Chính trị ký ban hành Nghị quyết số 71-NQ/TW về đột phá phát triển giáo dục và đào tạo. Ngay từ thời khắc công bố, Nghị quyết đã được coi là một dấu mốc lịch sử, không chỉ đối với ngành Giáo dục mà còn đối với toàn xã hội, khi giáo dục được khẳng định là quốc sách hàng đầu, là nhân tố quyết định vận mệnh dân tộc.

Từ tư duy đến thể chế

Phát biểu tại Lễ Kỷ niệm 80 năm truyền thống ngành Giáo dục và Khai giảng năm học 2025-2026, Tổng Bí thư Tô Lâm nhấn mạnh: "Toàn Đảng phải đổi mới mạnh mẽ tư duy lãnh đạo đối với giáo dục, không áp đặt những chuẩn mực cũ cho một nền giáo dục hiện đại, mà cần chỉ đạo sát sao, thực chất, tổ chức thực hiện quyết liệt, hiệu quả, nhất quán coi giáo dục là quốc sách hàng đầu".

Đây không đơn thuần là một sự cải cách hay chỉnh sửa, mà là một cuộc cách mạng mới, đòi hỏi phải thay đổi tận gốc từ tư duy, nhận thức đến thể chế, với mục tiêu rõ ràng, yêu cầu cao và mang tính cách mạng.

Nghị quyết 71 đã xác lập lộ trình phát triển giáo dục qua hai giai đoạn lớn: Từ năm 2025-2030 và từ năm 2030-2045. Trong từng giai đoạn, các mục tiêu, giải pháp và chỉ số cụ thể đều được nêu rõ, với 8 nhóm nhiệm vụ trọng tâm mang tính hành động và đột phá. Điều này cho thấy sự chuyển biến căn bản trong cách tiếp cận: Không còn tư duy "chung chung" hay cải tiến cục bộ, mà đặt giáo dục vào tâm thế một cuộc cách mạng toàn diện, được tổ chức bài bản, có lộ trình và có cơ chế giám sát cụ thể.

Theo Thứ trưởng Phạm Ngọc Thưởng, Bộ GD&ĐT đang khẩn trương phối hợp với Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương để phổ biến, quán triệt Nghị quyết đến toàn hệ thống. Đặc biệt, trong phạm vi trách nhiệm, Bộ sẽ tham mưu việc sửa đổi hàng loạt đạo luật quan trọng như Luật Giáo dục, Luật Giáo dục đại học, Luật Giáo dục nghề nghiệp để kịp trình Quốc hội ngay trong kỳ họp tháng 10.2025. Việc sửa đổi này nhằm tạo hành lang pháp lý đồng bộ, phù hợp với tinh thần đột phá mà Nghị quyết đã đề ra, đảm bảo tính khả thi và tính thực tiễn cao.

Đổi mới giáo dục mở ra vận hội mới cho đất nước — Ảnh minh họa

Điểm khác biệt mang tính lịch sử của Nghị quyết 71 là lần đầu tiên, trong một văn kiện cấp cao, trách nhiệm không chỉ dừng lại ở ngành Giáo dục mà được phân công rõ ràng cho toàn hệ thống chính trị. Đảng ủy Quốc hội có trách nhiệm chỉ đạo các cơ quan, ban ngành bố trí đủ nguồn lực thực hiện ngay từ năm 2025. Đảng ủy Chính phủ cũng trực tiếp chỉ đạo các Bộ, ngành và địa phương lựa chọn những nhiệm vụ cụ thể để hoàn thành ngay trong năm học 2025-2026. Sự quyết liệt ấy khẳng định rằng: Giáo dục không chỉ là việc riêng của một bộ quản lý, mà là sứ mệnh chung của cả quốc gia.

Hiện thực hóa quốc sách hàng đầu

8 nhóm giải pháp của Nghị quyết 71 không chỉ bao quát toàn bộ hệ thống, mà còn thể hiện tính hành động và sự cụ thể chưa từng có. Từ đổi mới thể chế quản trị, đẩy mạnh tự chủ đại học, đến sắp xếp lại mạng lưới cơ sở giáo dục; từ tăng đầu tư ngân sách tối thiểu 20% cho giáo dục, trong đó 5% dành riêng cho phát triển và 3% cho giáo dục đại học, cho đến nâng phụ cấp và chế độ đãi ngộ cho giáo viên, đặc biệt ở vùng khó khăn; từ phát triển giáo dục nghề nghiệp trở thành một trụ cột nhân lực, đến mở rộng hội nhập quốc tế và xây dựng hệ thống giáo dục mở, học tập suốt đời. Tất cả đều mang tính đồng bộ, có lộ trình và có chỉ tiêu cụ thể.

Dù Nghị quyết 71 mở ra một lộ trình đầy kỳ vọng, nhưng để hiện thực hóa những mục tiêu lớn lao ấy, ngành Giáo dục vẫn đứng trước nhiều thách thức không nhỏ. Vấn đề không chỉ là xác định định hướng ở tầm vĩ mô, mà quan trọng hơn là làm thế nào để những chủ trương ấy trở thành hành động cụ thể trong từng lớp học, từng chương trình đào tạo. Nếu Nghị quyết chỉ dừng lại ở mục tiêu mà không tạo ra sự thay đổi thực chất, thì ý nghĩa của nó sẽ khó được kiểm chứng.

Chính sách tiền lương đã được cải cách, đưa giáo viên lên vị trí cao nhất trong hệ thống bảng lương mới, song thực tế cho thấy, khó khăn của giáo dục không dừng ở đời sống nhà giáo. Ở nhiều vùng núi, vùng sâu, vùng xa, con đường đến trường của học sinh vẫn là những dặm dài gập ghềnh. Đời sống kinh tế còn nghèo khó khiến nhiều gia đình chưa thật sự coi việc học là ưu tiên hàng đầu. Tư duy coi trọng tri thức chưa ăn sâu trong cộng đồng, dẫn đến tình trạng bỏ học giữa chừng, sĩ số thiếu ổn định, chất lượng giáo dục vì thế khó được bảo đảm.

Theo báo cáo tổng kết năm học 2024-2025, cả nước vẫn còn 27.953 phòng học mầm non và 7.491 phòng học tiểu học chưa đáp ứng được yêu cầu "một lớp - một phòng". Con số này tập trung nhiều ở các vùng khó khăn, miền núi, nơi tốc độ đầu tư chưa theo kịp nhu cầu. Thực tế ấy cho thấy, việc tăng cường nguồn lực cho giáo dục không chỉ dừng ở chi lương và chính sách, mà cần đi đôi với củng cố cơ sở vật chất, để bảo đảm điều kiện học tập tối thiểu cho học sinh.

Nguồn lực tài chính dành cho giáo dục cũng đã được cam kết tăng cường, với tỷ lệ tối thiểu 20% ngân sách nhà nước, trong đó 5% dành cho đầu tư phát triển. Tuy nhiên, nếu việc phân bổ không công bằng, sử dụng không hiệu quả, thì khoảng cách về cơ hội học tập giữa các vùng miền sẽ khó thu hẹp. Một nền giáo dục công bằng đòi hỏi nguồn lực phải thực sự đến đúng nơi, đúng chỗ, nơi những học sinh còn chịu nhiều thiệt thòi nhất.

Thách thức sâu xa hơn cả chính là sự thay đổi về tư duy xã hội. Một nền giáo dục hiện đại không thể tiếp tục bị đo đếm bằng điểm số hay bằng cấp, mà phải hướng đến phát triển con người toàn diện, khuyến khích năng lực sáng tạo, phẩm chất công dân và khả năng hội nhập quốc tế. Chuyển dịch tư duy từ "thi cử nặng nề" sang "giáo dục khai phóng và nhân văn" là một quá trình dài, đòi hỏi sự đồng thuận và kiên trì của cả hệ thống chính trị lẫn toàn xã hội.

Những trở ngại ấy cho thấy, để Nghị quyết 71 thực sự trở thành một cuộc cách mạng toàn diện, nỗ lực không chỉ dừng lại ở việc hoàn thiện thể chế hay tăng cường ngân sách, mà còn phải tạo ra chuyển biến tận gốc trong nhận thức và hành động. Chỉ khi mọi trẻ em, dù ở đồng bằng hay miền núi, đều có cơ hội bình đẳng trong tiếp cận giáo dục, thì tinh thần của Nghị quyết mới thực sự đi vào cuộc sống.

Nghị quyết 71-NQ/TW không chỉ là một văn kiện chính trị quan trọng mà còn là bản cam kết về tương lai của dân tộc. Nó đặt ra yêu cầu cấp bách phải đổi mới tư duy, hoàn thiện thể chế, phân bổ nguồn lực công bằng, đồng thời thay đổi nhận thức của toàn xã hội về vai trò của tri thức. Với quyết tâm chính trị mạnh mẽ, sự phân công rõ ràng và cơ chế giám sát minh bạch, Nghị quyết có đầy đủ cơ sở để trở thành một cuộc cách mạng giáo dục toàn diện, mở ra vận hội mới cho đất nước. ■

TP.HCM sẽ tổ chức 97 cuộc kiểm tra cơ sở giáo dục trong năm học 2025-2026

Sở GD&ĐT TP.HCM vừa ban hành kế hoạch kiểm tra công tác quản lý và vận động tài trợ tại các cơ sở giáo dục trên địa bàn trong năm học 2025-2026. Theo đó, Sở sẽ thực hiện 97 cuộc kiểm tra tại các trường mầm non, phổ thông, trung tâm giáo dục thường xuyên, trường cao đẳng, trung cấp, các trung tâm ngoại ngữ và tin học… cả công lập và ngoài công lập. Các cuộc kiểm tra sẽ được tổ chức tại 3 khu vực hành chính của TP, kéo dài đến tháng 8.2026.

Nội dung kiểm tra sẽ tập trung vào các vấn đề như: Tình hình tổ chức hoạt động giáo dục (đánh giá việc tổ chức, triển khai các hoạt động dạy và học tại các cơ sở giáo dục, bao gồm chất lượng giảng dạy, cơ sở vật chất và môi trường học tập); Quản lý hồ sơ thi tốt nghiệp THPT và cấp phát văn bằng (kiểm tra việc quản lý hồ sơ thi tốt nghiệp THPT và quy trình cấp phát văn bằng cho học sinh, sinh viên tại các trường và trung tâm); Hoạt động chuyên môn của các trung tâm ngoại ngữ và tin học (đánh giá công tác chuyên môn sau khi được cấp phép thành lập, bao gồm chất lượng giảng dạy và khả năng đáp ứng nhu cầu học tập của học viên); Công tác tuyển sinh của các trường tư thục (kiểm tra quy trình tuyển sinh, đặc biệt là các tiêu chuẩn, phương pháp tuyển sinh và việc tuân thủ các quy định của Sở GD&ĐT)…

Mục đích của kế hoạch kiểm tra là nhằm đảm bảo chất lượng giáo dục, nâng cao hiệu quả quản lý giáo dục, tạo môi trường học tập an toàn, lành mạnh cho học sinh, sinh viên. Thời gian kiểm tra sẽ kéo dài trong suốt năm học 2025-2026 và được triển khai đồng bộ tại các khu vực hành chính của TP.HCM.

B.T

TẾT NHẢY NGƯỜI DAO:

Lễ hội của gia đình, tình thân và cội nguồn

● NGUYỄN LINH

Giữa đại ngàn phía Tây xứ Thanh hùng vĩ, nơi những dãy núi trùng điệp ôm trọn các dân tộc Mường, Thổ, Kinh, Thái, Mông, Khơ Mú…, có một cộng đồng người Dao quần chẹt và Dao đỏ nhỏ bé nhưng mang trong mình bản sắc văn hóa vô cùng đặc sắc. Tết Nhảy, lễ hội thiêng liêng nhất trong năm của họ, không chỉ là một nghi lễ tâm linh, mà còn là dịp để các gia đình, dòng họ tụ họp, thắt chặt tình thân, củng cố mối liên kết giữa các thế hệ.

Đây là ngày hội của sự hòa quyện giữa con người và thần linh, giữa quá khứ và hiện tại, là lời nhắc nhở về cội nguồn, về những giá trị tinh thần được truyền nối qua từng thế hệ.

Một nghi thức trong Tết Nhảy của người Dao

Biểu tượng tình thân gia đình người Dao

Người Dao chủ yếu sinh sống tại các huyện cũ như Mường Lát, Ngọc Lặc và Cẩm Thủy, tuy chiếm tỷ lệ dân số khiêm tốn - chỉ khoảng gần 3% trong vùng núi Tây Thanh Hóa, nhưng văn hóa và phong tục tập quán lại có những nét độc đáo, riêng biệt, trở thành báu vật tinh thần quý giá.

Tết Nhảy được coi là nghi lễ trọng đại nhất, là dịp để bà con Dao quần chẹt và Dao đỏ tưởng nhớ, tri ân trời đất, các vị thần linh và tổ tiên đã che chở cho bản làng có cuộc sống bình yên, no đủ. Ông Phùng Quang Du, người có uy tín trong cộng đồng người Dao ở khu phố Hạ Sơn, xã Ngọc Lặc, tỉnh Thanh Hóa, đồng thời là một trong những tác giả tham gia biên soạn bộ sách chữ Nôm "Dao Thanh Hóa" 9 tập, chia sẻ: "Tết Nhảy là lúc các gia đình sum họp, thắt chặt tình thân, tưởng nhớ tổ tiên, ông bà. Mỗi lần tổ chức Tết Nhảy, tôi cảm nhận được sức sống mãnh liệt của văn hóa Dao, sự gắn bó của cộng đồng với truyền thống".

Nguồn gốc Tết Nhảy gắn liền với câu chuyện thiên di huyền thoại của tổ tiên người Dao. Truyền thuyết kể rằng, các cụ đã vượt qua biển Đông gian nan, phải đối mặt với bão tố dữ dội, có thuyền bị chìm, thuyền bị trôi dạt, và chính trong giây phút nguy hiểm ấy, hai ông Tặng Xị và Phiềng Tặng Ụi đã cầu khấn trời đất, Long Vương phù hộ. Khi được cứu thoát, tổ tiên người Dao thề sẽ lập lễ hội Tết Nhảy để tạ ơn các vị thần linh. Từ đó, nghi lễ được duy trì, phát triển trở thành biểu tượng văn hóa thiêng liêng của đồng bào.

Tết Nhảy diễn ra trong hai tháng cuối năm âm lịch, khi tiết trời se lạnh và hoa đào, hoa mơ bắt đầu hé nụ, mang đến cảm giác khởi đầu một mùa xuân mới. Đây là thời khắc mà các gia đình, dòng họ quây quần cùng nhau chuẩn bị chu đáo để tổ chức nghi lễ thiêng kéo dài ba ngày ba đêm.

Gia đình người Dao đóng vai trò trung tâm trong Tết Nhảy. Bàn thờ tổ tiên được trang trí bằng bộ tranh Đại đường 15 bức vẽ các vị thần linh, mang ý nghĩa tâm linh sâu sắc, được lưu truyền từ thế hệ này sang thế hệ khác. Lễ vật cúng có 5 con lợn nặng khoảng 50kg/con, xôi, gà, rượu, hương, hoa, đèn nến, giấy tiền âm, cờ phướn, gươm đao, mái chèo gỗ…

Chủ lễ chính trong Tết Nhảy là thầy cúng, gồm hai người: Thầy cả và thầy hai. Trước khi nghi thức múa nhảy bắt đầu, thầy cúng mời các vị thần linh, trong đó có Bàn Vương, 12 vị thần như Hương Hỏa, Hạ Đàn, Trụ Trạch, Tam Thanh Đại Đường… cùng tổ tiên về chứng giám buổi lễ. Tiếng trống, tiếng kèn, tiếng chuông đồng vọng hòa cùng lời khấn trang nghiêm, tạo nên không gian thiêng liêng đầy xúc động, như sợi dây vô hình gắn kết quá khứ với hiện tại và tương lai của dòng họ.

Múa nhảy là phần trọng tâm của Tết Nhảy, diễn ra liên tục trong ba ngày ba đêm. Từng điệu múa "chạy cờ" do hàng chục thanh niên cầm cờ, kiếm múa uyển chuyển mở đường; các điệu múa kiếm, múa dao thể hiện sự mạnh mẽ, dũng mãnh nhưng cũng rất tinh tế, hòa nhịp cùng tiếng trống, thanh la, não bạt; điệu múa rùa với những động tác mô phỏng đi tìm, bắt, trói rùa dâng cúng Bàn Vương, các vị thần và tổ tiên được biểu diễn trang trọng trước đền thờ, làm bừng sáng cả không gian núi rừng trong đêm. Số lượng người tham gia múa càng đông, nhạc cụ càng nhiều, không khí càng náo nhiệt, đầm ấm, làm nên sức sống bền bỉ của văn hóa Dao giữa thời đại đổi thay.

Cội nguồn tinh thần và nguồn sức mạnh vững bền

Chu kỳ tổ chức Tết Nhảy của mỗi dòng họ khác nhau: Họ Phùng ở Cẩm Thủy tổ chức 14 năm một lần, họ Bàn và họ Dương ở Ngọc Lặc tổ chức 15 năm, họ Triệu nhỏ là 12 năm. Sự khác biệt này vừa thể hiện tính đặc thù vừa phản ánh mức độ tôn trọng và nghiêm túc trong việc giữ gìn truyền thống.

Dịp tổ chức Tết Nhảy thì con cháu, dù sinh sống ở đâu xa xôi, cũng đều quay trở về đoàn tụ bên gia đình, dòng họ, cùng nhau chuẩn bị các nghi thức thiêng liêng, tái hiện truyền thống văn hóa qua từng câu khấn, từng điệu múa, từng câu chuyện kể về hành trình gian nan của tổ tiên. Các nghi lễ bao gồm: Cúng chuyển tiếp từ Tết Nguyên đán sang Tết Nhảy, khai đàn, cúng Tổ trạch, Táo quân, cầu mưa, cầu mùa, cầu an… Bữa cơm tất - bữa ăn cuối cùng trong Tết Nhảy là thời khắc đầm ấm nhất khi mọi người cùng nâng ly rượu, trao nhau lời chúc sức khỏe, hạnh phúc và lời hẹn ước cho những mùa Tết Nhảy kế tiếp. Mọi nỗi nhớ nhung, sẻ chia, tình thân dòng họ đều đong đầy trong những giây phút ấy, làm ấm áp lòng người trong tiết trời se lạnh của mùa xuân đang tới.

Tết Nhảy không chỉ là di sản văn hóa mà còn là ngọn đèn dẫn đường, giúp thế hệ trẻ người Dao nhận thức rõ hơn về nguồn cội, trách nhiệm bảo tồn và phát huy truyền thống, vun đắp cho sự phát triển bền vững của cộng đồng. Trong thời đại hiện hội nhập, những phong tục tập quán truyền thống đứng trước thách thức lớn. Tuy vậy, người Dao vẫn nỗ lực duy trì nghi lễ thiêng liêng này như một báu vật văn hóa, thể hiện ý thức sâu sắc về bản sắc dân tộc và tình yêu gia đình, cộng đồng.

Nhiều gia đình dù điều kiện kinh tế còn khó khăn vẫn cố dành dụm để tổ chức Tết Nhảy chu đáo, từ trang trí bàn thờ, chuẩn bị lễ vật, cho đến tập luyện các điệu múa. Những lời khấn thành kính, tiếng trống, tiếng kèn vang vọng trong đêm núi rừng như nhắc nhở mỗi người về mối liên hệ thiêng liêng giữa người với người, giữa con cháu với tổ tiên. Tết Nhảy trở thành câu chuyện sống động về sự kiên cường, tình thân gia đình, trách nhiệm giữ gìn truyền thống dân tộc, góp phần làm giàu bức tranh văn hóa đa dạng của miền núi Tây Thanh Hóa.■

TP HỒ CHÍ MINH:

Bàn giao nhà cho các hộ nghèo tại phường An Phú

Ban chỉ đạo triển khai xóa nhà tạm, nhà dột nát phường An Phú, TP Hồ Chí Minh cho biết, đơn vị vừa tổ chức bàn giao 4 căn nhà cho những hộ nghèo trên địa bàn. Theo đó, các gia đình được bàn giao lần này bao gồm các hộ: Bà Nguyễn Thị Hoa, ngụ khu phố 1A; ông Trần Lê Dũng, ngụ khu phố 1A; ông Nguyễn Trần Văn Thanh, ngụ khu phố 3 và hộ bà Nguyễn Thị Xuân Loan, ngụ khu phố Bình Phước A. Các hộ gia đình này đều thuộc hộ nghèo, cuộc sống khó khăn và sinh sống trong các căn nhà tạm bợ, dột nát.

Mỗi căn nhà có diện tích 30m², được xây dựng theo kiểu nhà cấp 4, mái lợp tole, vách tường, gạch men và cửa sắt. Tổng kinh phí xây dựng mỗi căn là 100 triệu đồng. Trong đó, Ban vận động Quỹ "Vì người nghèo" phường An Phú đã hỗ trợ xây dựng 3 căn và một ngân hàng có chi nhánh tại khu vực Bình Dương đã tài trợ 1 căn.

Tại buổi lễ bàn giao nhà, đại diện cấp ủy đảng, chính quyền địa phương cùng các ban ngành đoàn thể đã trao tặng thêm nhiều phần quà giá trị, chúc mừng các gia đình có ngôi nhà mới và ổn định cuộc sống. Với niềm vui khi nhận được ngôi nhà mới, các hộ gia đình không giấu nổi sự xúc động và cảm ơn sâu sắc trước sự quan tâm của cấp ủy đảng, chính quyền địa phương, cũng như các tổ chức, cá nhân đã hỗ trợ họ. Họ cũng cam kết sẽ tiếp tục nỗ lực lao động, phát triển kinh tế gia đình, vượt qua khó khăn để có một cuộc sống ổn định và phát triển bền vững.

H.H

Bàn giao 4 căn nhà cho các hộ nghèo tại phường An Phú

SEA GAMES 33:

Các đài truyền hình Việt Nam gặp khó

● **NGUYỆT LAM**

SEA Games 33 diễn ra vào tháng 12 tại Thái Lan đang trở thành bài toán nan giải đối với các đài truyền hình Việt Nam, khi Ban tổ chức nước chủ nhà thông báo sẽ thu phí tham dự tác nghiệp lên đến 20.000 USD (hơn 500.000.000 đồng) cho mỗi đơn vị. Quy định mới này do Liên đoàn Thể thao Đông Nam Á (SEAGF) ban hành, áp dụng chung cho tất cả đài truyền hình trong khu vực nếu muốn cử phóng viên sang tác nghiệp trực tiếp tại Đại hội.

Các đài truyền hình nếu muốn tác nghiệp tại SEA Games sẽ phải trả khoản phí lớn — Ảnh: QUÝ LƯỢNG

Chưa có tiền lệ

Theo Ủy ban Olympic Việt Nam (VOC), mọi đài truyền hình có nhu cầu đưa tin từ hiện trường SEA Games 33 đều phải đăng ký qua VOC. Sau khi danh sách phóng viên được phê duyệt, VOC sẽ gửi lên SEAGF để làm căn cứ cấp thẻ tác nghiệp. Điều kiện tiên quyết là mỗi đài phải nộp khoản phí tham dự 20.000 USD cho Ban tổ chức SEA Games 33. Đại hội năm nay, phía Thái Lan đã quyết định không bán bản quyền truyền hình theo cách thông thường, mà thay vào đó áp dụng mô hình thu phí tham dự cố định nói trên cho các nhà đài.

Có thể mức phí 20.000 USD được lý giải là khoản phí nhằm chia sẻ chi phí sản xuất tín hiệu và nâng tầm giá trị sự kiện, nhất là khi Thái Lan với tư cách chủ nhà sẽ chịu trách nhiệm sản xuất và cung cấp tín hiệu truyền hình gốc cho khoảng 29 môn thi đấu phổ biến tại Đại hội. Tuy nhiên, việc thu phí tác nghiệp này được xem là chưa từng có tiền lệ trong lịch sử SEA Games và đã làm dấy lên nhiều lo ngại.

Tại Hội nghị truyền thông SEA Games 33 tổ chức đầu tháng 9 ở Bangkok (Thái Lan), bầu không khí trở nên căng thẳng khi các đại biểu truyền hình nghe thông báo về khoản phí nói trên. Trước lo ngại từ các đài truyền hình, Ban tổ chức SEA Games 33 cho biết sẽ làm việc lại với SEAGF để xem xét điều chỉnh hoặc giảm mức phí này. Quyết định cuối cùng dự kiến được công bố vào cuối tháng 9.

Thực tế, tại SEA Games 32 năm 2023 ở Campuchia, nước chủ nhà cũng từng dự định thu phí tham dự của báo chí và đài truyền hình. Tuy nhiên, kế hoạch này đã phải hủy bỏ sau sự phản ứng quyết liệt từ Ủy ban Olympic các nước. Việc Campuchia nhượng bộ khi đó giúp các đài khu vực tiếp tục tác nghiệp miễn phí. Giới chuyên môn kỳ vọng mức phí 20.000 USD lần này cũng sẽ được giảm hoặc miễn, qua đó tạo điều kiện cho công tác truyền hình.

SEA Games 33 dự kiến diễn ra từ ngày 9 - 20.12 tại Bangkok, Chonburi và Songkhla (Thái Lan), với 54 môn thể thao (tổng cộng 574 nội dung thi đấu). Tuy nhiên, nước chủ nhà chỉ có kế hoạch truyền hình trực tiếp khoảng 29 môn, bao gồm cả một số môn mới như teqball và rugby, còn các môn như xe đạp đường trường, judo, kickboxing, pencak silat sẽ không có tín hiệu truyền hình.

Gánh nặng cho các đài truyền hình Việt Nam

Quy định thu phí tác nghiệp đặt các đài truyền hình Việt Nam vào tình thế khó khăn chồng chất về tài chính. Nếu chấp nhận nộp 20.000 USD để có quyền tác nghiệp chính thức, các đài sẽ phải gánh thêm một khoản chi đáng kể trong bối cảnh ngân sách eo hẹp.

Ngược lại, nếu không nộp phí, nhà đài vẫn có thể phát sóng SEA Games nhưng chỉ bằng cách tiếp sóng "sạch" từ đài truyền hình có bản quyền - tức là sử dụng nguyên vẹn tín hiệu do đài có bản quyền cung cấp, bao gồm cả phần quảng cáo thương mại có sẵn, không được chèn quảng cáo của riêng đài và phải được đài có bản quyền chấp nhận cho tiếp sóng hoặc phải mua lại. Muốn tiếp được sóng thì điều này khiến các đài gần như mất nguồn thu quảng cáo, dẫn đến rất khó kêu gọi tài trợ để bù đắp chi phí tác nghiệp.

Một lãnh đạo đài truyền hình cho biết, ngay cả những sự kiện hấp dẫn như World Cup hay Euro còn khó huy động tài trợ, huống hồ SEA Games khi đài không được tự chèn quảng cáo cho nhà tài trợ. Một đại diện đài truyền hình khác cũng cho biết, có thể họ phải chấp nhận phương án trả phí cho Ban tổ chức, nhưng sẽ phải tính toán lại các chi phí trong đó có việc tinh gọn phóng viên tác nghiệp để giảm bớt gánh nặng.

Bên cạnh bài toán phí tham dự, chi phí tổ chức sản xuất tin bài tại SEA Games ở nước ngoài vốn dĩ đã rất lớn. Mỗi kỳ SEA Games thường kéo dài khoảng 2 tuần, đồng nghĩa các cơ quan truyền hình phải cử nhân sự lưu trú tại nước bạn suốt thời gian này. Chi phí ăn ở, đi lại cho một ê-kíp phóng viên trong khoảng 20 ngày ở nước ngoài không hề nhỏ. Với SEA Games 33, thách thức còn tăng lên khi Đại hội diễn ra đồng thời tại ba thành phố khác nhau. Ngay cả một đài truyền hình quy mô nhỏ cũng có thể phải cử ít nhất 3-4 ê kíp tác nghiệp song song tại các địa điểm thi đấu khác nhau, với tổng cộng hơn 10 nhân sự.

Riêng Đài Truyền hình Việt Nam (VTV), với vai trò đài quốc gia thường phải đảm trách việc đưa tin toàn diện và phục vụ khán giả cả nước, nên quy mô đoàn phóng viên được cử sang SEA Games còn đông đảo hơn nhiều. Ở các kỳ SEA Games trước, VTV thường cử ê kíp từ 30-35 người. Dự kiến ở kỳ Đại hội này, do tổ chức ở 3 thành phố khác nhau, VTV có thể cần huy động số lượng lớn hơn (bao gồm phóng viên, quay phim, kỹ thuật viên, biên tập...) để phụ trách đưa tin tất cả môn thi đấu chính, cũng như trực tiếp sản xuất các chương trình bên lề tại hiện trường. Chi phí cho một đoàn tác nghiệp hùng hậu như vậy là gánh nặng không nhỏ đối với nhà đài.

Với hàng loạt khó khăn, các đài truyền hình Việt Nam đang đứng trước lựa chọn nan giải liên quan đến SEA Games 33. Nếu chấp nhận tốn kém để tham gia tác nghiệp đầy đủ, họ phải nhanh chóng cân đối ngân sách hoặc huy động tài trợ trong thời gian ngắn. Còn nếu tiết kiệm chi phí bằng cách chỉ tiếp sóng chương trình có sẵn từ Ban tổ chức, các đài có bản quyền, các nhà đài sẽ phải chấp nhận thiệt thòi về doanh thu, đồng thời khán giả trong nước có nguy cơ không được theo dõi đầy đủ mọi diễn biến thi đấu của đoàn thể thao Việt Nam tại Đại hội.

Hiện tại, tất cả đều đang chờ đợi động thái nhượng bộ từ phía Ban tổ chức SEA Games 33. Nếu mức phí 20.000 USD được giảm bớt hoặc hủy bỏ, gánh nặng sẽ phần nào được tháo gỡ và các đài Việt Nam có thể yên tâm lên kế hoạch tác nghiệp, sản xuất chương trình phục vụ người xem. Ngược lại, trong trường hợp SEAGF và Thái Lan giữ nguyên yêu cầu thu phí, rất có thể phạm vi và chất lượng truyền hình SEA Games 33 tại Việt Nam sẽ bị ảnh hưởng đáng kể. ■

LC26 trở lại vào ngày mai

LION Championship 26 (LC 26) - sự kiện thuộc giải đấu võ thuật tổng hợp số một Việt Nam - MMA sẽ trở lại nhà thi đấu Tây Hồ, Hà Nội vào ngày mai 13.9.

Trong trận đấu tâm điểm, giải đấu chứng kiến màn ra mắt của nhà vô địch WBC Muay Thái thế giới Trương Cao Minh Phát với đối thủ đến từ Ireland - Aaron Clarke trong thể thức MMA Striking hạng cân 61kg. Trương Cao Minh Phát sinh năm 1995, là một trong những võ sĩ tiêu biểu của Muay Việt Nam trong những năm trở lại đây. Anh đã giành chức vô địch toàn quốc 8 năm liên tiếp, góp mặt trong đội tuyển quốc gia tại các kỳ SEA Games 31 (huy chương bạc) và SEA Games 32 (huy chương đồng). Trên các võ đài chuyên nghiệp, anh đã ghi dấu ấn với ngôi Á quân giải Super Champ tại Thái Lan và chức vô địch thế giới hệ thống WBC Muay Thái - một trong các hệ thống chuyên nghiệp uy tín nhất thế giới. Đối thủ của Minh Phát, Aaron Clarke sinh năm 1999, đến từ Ireland. Anh đã hai lần giành chức vô địch ISKA Kickboxing tại quê nhà trước khi tham gia các đấu trường quốc tế. Clarke đã thi đấu tổng cộng 16 trận đấu chuyên nghiệp, với 10 chiến thắng.

Cuộc đối đầu giữa Minh Phát và Clarke nằm trong chiến lược mở rộng của LION Championship, nhằm đưa nhiều võ sĩ danh tiếng tại Việt Nam thượng đài với các tay đấm mạnh trong khu vực. Bên cạnh đó, trận đấu còn thể hiện sức hấp dẫn của thể thức mới MMA Striking với các võ sĩ nổi tiếng tại Việt Nam. Trong năm 2025, LION Championship đã ra mắt bốn thể thức mới, trong đó MMA Striking tập trung vào các kỹ thuật đánh đứng (đấm, đá, chỏ, gối, vật - khóa siết ở tư thế đứng), nhằm tạo điều kiện cho các võ sĩ có nền tảng của các môn Muay Thái, Kickboxing, Wushu Tán Thủ, Karate, Taekwondo, Pencak Silat… làm quen trước khi chuyển dịch sang thi đấu MMA.

LION Championship 26 còn có sự góp mặt của các võ sĩ ở thể thức MMA truyền thống, hứa hẹn sẽ có nhiều cuộc tranh tài hấp dẫn.

S.V

Các cầu thủ U23 Việt Nam sẽ tiếp tục cải thiện khả năng dứt điểm để tạo sự chuẩn bị tốt hơn cho SEA Games 33 và VCK U23 châu Á 2026 Ảnh: AFC

Sự ổn định của bóng đá trẻ

● VĨNH HY

Thi đấu ổn định và có bước tiến vững chắc trong suốt hành trình vòng loại, đội tuyển U23 Việt Nam đã thực hiện lời hứa với người hâm mộ khi hoàn thành mục tiêu lọt vào vòng chung kết (VCK) Giải bóng đá U23 châu Á 2026. Đây là lần thứ sáu liên tiếp U23 Việt Nam góp mặt ở sân chơi danh giá bậc nhất châu lục, qua đó tiếp tục khẳng định vị thế, sự ổn định và phát triển bền vững của bóng đá trẻ Việt Nam.

Niềm tin về sự kế thừa

Tại bảng C, thầy trò HLV Kim Sang-sik khởi đầu bằng chiến thắng 2-0 trước U23 Bangladesh, tiếp đó vượt qua U23 Singapore với tỷ số 1-0. Dù trận cuối chỉ cần hòa U23 Yemen là đi tiếp, nhưng Đình Bắc cùng các đồng đội còn làm được nhiều hơn thế với trận thắng 1-0. Toàn thắng cả 3 trận, ghi được 4 bàn và không để lọt lưới bàn nào, U23 Việt Nam vào VCK với ngôi nhất bảng. Sở hữu thành tích toàn thắng như U23 Việt Nam tại vòng loại cũng chỉ có 6 đội khác là Jordan (bảng A), Nhật Bản (bảng B), Qatar (bảng H), Iran (bảng I), Hàn Quốc (bảng J), Syria (bảng K).

U23 Việt Nam không chỉ giành vé vào VCK U23 châu Á 2026, mà còn nối dài thành tích 6 lần liên tiếp góp mặt tại VCK đấu trường châu lục của bóng đá trẻ Việt Nam sau các năm 2024, 2022, 2020, 2018 và 2016. Kể từ lần đầu tiên tham dự VCK U23 châu Á vào năm 2016, bóng đá trẻ Việt Nam đã ghi dấu ấn đậm nét với những cột mốc lịch sử, tiêu biểu nhất là ngôi á quân tại Thường Châu (Trung Quốc) năm 2018. Dù chưa thể tái lập kỳ tích, nhưng việc sáu lần liên tiếp vượt qua vòng loại đã cho thấy sự nỗ lực và quyết tâm rất lớn của các cầu thủ, cũng như tính ổn định của hệ thống đào tạo trẻ.

Ở vòng loại, đoàn quân của HLV Kim Sang-sik đã thể hiện lối chơi gắn kết, kỷ luật và giàu quyết tâm. Mặc dù vẫn còn những hạn chế ở khâu dứt điểm, nhưng U23 Việt Nam cho thấy sự chắc chắn nơi hàng thủ, cùng khả năng điều tiết nhịp độ tốt ở tuyến giữa. Điều đó giúp đội duy trì sự chủ động trước các đối thủ trong bảng đấu và giành kết quả cần thiết để đi tiếp. Điều ấn tượng nhất với U23 Việt Nam hiện nay là sự kế thừa lực lượng rõ rệt, sự kết hợp hài hoà giữa các trụ cột từng ăn tập ở ĐTQG như Văn Khang, Văn Trường, Thái Sơn, Lý Đức, Đình Bắc cho đến những nhân tố đầy triển vọng như Ngọc Mỹ, Xuân Bắc, Hiếu Minh, Huy Hoàng, Lê Victok… Đây là nền tảng quan trọng để tạo nên một tập thể trẻ trung nhưng giàu bản lĩnh. Không ít gương mặt đã dần khẳng định bản thân, hứa hẹn trở thành những nhân tố chủ lực cho ĐTQG trong tương lai gần. Thành tích sáu lần liên tiếp tham dự VCK U23 châu Á cũng là minh chứng cho sự đầu tư bài bản của bóng đá Việt Nam nói chung và các trung tâm, địa phương nói riêng trong công tác đào tạo trẻ, ngày càng chú trọng hơn đến việc tạo cơ hội cho cầu thủ nội thi đấu tại các giải bóng đá chuyên nghiệp trong nước.

Cần cải thiện hơn nữa

Hoàn thành mục tiêu giành vé dự VCK U23 châu Á 2026 là thành quả đáng ghi nhận của U23 Việt Nam. Tuy nhiên, thay vì chỉ dừng lại ở niềm vui giành suất dự VCK, điều quan trọng hơn lúc này chính là đội tiếp tục cải thiện để tạo bước tiến xa hơn trong tương lai. Điểm sáng lớn nhất ở vòng loại vừa qua là tinh thần thi đấu kiên cường và sự gắn kết trong lối chơi. Trong cả 3 trận đấu tại vòng loại, U23 Việt Nam đã cho thấy khả năng kiểm soát thế trận tốt, sự chủ động trong các pha phối hợp và tính kỷ luật chiến thuật. Đây là nền tảng vững chắc để đội tiếp tục hoàn thiện trước khi bước vào những giải đấu tới.

Tuy vậy, những hạn chế cũng lộ rõ. Khả năng dứt điểm của các cầu thủ chưa tốt khiến nhiều cơ hội tạo ra bị bỏ lỡ, đặc biệt là ở 2 trận đấu trước các đối thủ dưới cơ là U23 Bangladesh và U23 Singapore. Không ít lần các chân sút trẻ bỏ lỡ cơ hội ngon ăn ngay trước khung thành, từ sút bóng thiếu lực, chọn vị trí chưa hợp lý cho đến tâm lý nóng vội. Những khoảnh khắc ấy không chỉ khiến đội bỏ lỡ bàn thắng mà còn làm giảm nhịp độ hưng phấn chung. Thông số từ 2 trận đấu này cho thấy, các cầu thủ U23 Việt Nam đã 5 lần đưa bóng trúng cột dọc và xà ngang khung thành đối phương, trong đó trận U23 Bangladesh có đến 4 lần. Số lần dứt điểm của U23 Việt Nam trong 2 trận này là 31 nhưng chỉ 10 lần trúng đích và ghi được 3 bàn.

"Kết thúc vòng loại, Ban huấn luyện đã rút ra một số điểm cần khắc phục. Tôi đã trao đổi và nhắc nhở các cầu thủ phải bình tĩnh hơn trong khu vực cấm địa, tập trung hơn ở những tình huống quyết định. Khi trở về CLB, các cầu thủ cũng cần tiếp tục cải thiện để hướng tới những giải đấu phía trước", HLV Kim Sang-sik cho hay.

Giành vé dự VCK U23 châu Á 2026 mới chỉ là khởi đầu. Hành trình thi đấu tại đấu trường châu lục vào năm sau của U23 Việt Nam sẽ còn nhiều thử thách. Nhưng nếu tiếp tục kiên trì cải thiện, phát huy những điểm mạnh và khắc phục hạn chế sẽ giúp đội tốt hơn. Việc rèn luyện bản lĩnh, nâng cao tinh thần thi đấu trước áp lực cũng sẽ giúp các cầu thủ tự tin hơn khi đối đầu các "ông lớn" tại giải đấu ở Saudi Arabia cũng như các đối thủ trong khu vực tại SEA Games 33 tới đây.■

TIN THỂ THAO

Bắn súng dự World Cup

Đội tuyển bắn súng Việt Nam đang có mặt tại Trung Quốc để tranh tài tại Giải ISSF World Cup 2025 kéo dài đến ngày 15.9.

Tại giải, bắn súng Việt Nam kỳ vọng giành huy chương vào 3 VĐV, đó là bộ đôi từng dự Olympic Paris 2024 Trịnh Thu Vinh, Lê Thị Mộng Tuyền cùng nhà vô địch Asian Games 19 Phạm Quang Huy. Cả 3 xạ thủ trên đều đăng ký 3 nội dung, trong đó, Thu Vinh thi đấu các bài bắn sở trường 10m súng ngắn hơi nữ, 25m súng ngắn thể thao và 10m súng ngắn hơi đồng đội hỗn hợp nam nữ. Ngoài 3 xạ thủ trên, bắn súng Việt Nam còn đăng ký một số tuyển thủ khác như Hà Minh Thành, Lại Công Minh, Nguyễn Tâm Quang hay Trần Công Hiếu.

L.H

Karate giành 2 HCV giải trẻ châu Á

Tại Giải Karate vô địch trẻ châu Á 2025 vừa diễn ra tại Trung Quốc, Karate Việt Nam giành được 2 HCV của Trần Thị Cẩm Tú (59kg nữ) và Nguyễn Thị Diệu Ly (55kg nữ). Theo đó, tại trận chung kết hạng 55kg nữ nhóm tuổi U21, Diệu Ly vượt qua đối thủ Fatemehzahra (Iran) để giành HCV. Sau đó, Cẩm Tú thi đấu chung kết hạng 59kg nữ vô địch trẻ và thắng đối thủ Tambat Rusha (Ấn Độ), giành HCV thứ 2 cho Karate Việt Nam. Ngoài 2 HCV này, Karate Việt Nam còn có thêm 5 HCB của Nguyễn Mai Quỳnh (kata cá nhân nữ thiếu niên), Bùi Ngọc Nhi (kata cá nhân nữ vô địch trẻ), Hoàng Thị Thu Uyên (kata cá nhân nữ, U21), Nguyễn Thị Mẫn (68kg nữ, U21) và đồng đội kata nữ vô địch trẻ.

Chung cuộc, Karate Việt Nam với 2 HCV, 5 HCB đứng hạng 5 sau Nhật Bản, Iran, Saudi Arabia, Trung Quốc.

H.L

Nữ TP.HCM thi đấu giải châu Á trên sân nhà

Liên đoàn Bóng đá châu Á (AFC) vừa trao quyền đăng cai một bảng đấu tại Giải bóng đá các CLB nữ châu Á 2025 cho Việt Nam. Điều đó đồng nghĩa với việc CLB nữ TP.HCM sẽ có thêm lợi thế khi được thi đấu trên sân nhà. Với thành tích lọt vào bán kết tại mùa giải 2024/25, CLB nữ TP.HCM được đặc cách tham dự từ vòng bảng với điểm số cao trên bảng xếp hạng các CLB nữ của AFC.

HLV Đoàn Thị Kim Chi của CLB nữ TP.HCM cho biết: "Ở giải châu lục, CLB TP.HCM tiếp tục đặt mục tiêu vượt qua vòng bảng. Quan trọng hơn, việc tham dự giải châu Á giúp các cầu thủ có cơ hội thi đấu quốc tế, được quan tâm đầu tư hơn. Việc tập luyện cùng ngoại binh cũng giúp các cầu thủ Việt Nam hưng phấn và nỗ lực hơn".

V.H

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, phường Ngọc Hà, TP Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, phường Xuân Hòa, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Tây Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, phường An Hải, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

TRUNG QUỐC:

Số hóa để bảo tồn hang động

● HỒNG NHUNG

Trung Quốc đang ứng dụng công nghệ kỹ thuật số hiện đại để gìn giữ các di sản văn hóa cổ đại, đặc biệt là các đền hang động có giá trị lịch sử và nghệ thuật đặc biệt. Quần thể Tượng đá Đại Túc tại Trùng Khánh là minh chứng điển hình cho cách tiếp cận đổi mới này.

Tượng Phật nằm tại thành phố Trùng Khánh Ảnh: VCG

Tại lưu vực sương mù Tứ Xuyên ở Tây Nam Trung Quốc, các tác phẩm điêu khắc trên đá của Quần thể Tượng đá Đại Túc đã trải qua hàng thế kỷ chịu ảnh hưởng của khí hậu ẩm ướt, khiến chúng bị xói mòn và phát triển vi sinh vật phá hủy cấu trúc đá. Tuy nhiên, nhờ vào nỗ lực không ngừng trong nghiên cứu và ứng dụng công nghệ, tốc độ xuống cấp của các tượng đá đã được làm chậm lại đáng kể.

Tại Diễn đàn Quốc tế về Bảo tồn Đền Hang Động 2025, ông Jiang Siwei, Giám đốc Viện Nghiên cứu Tượng đá Đại Túc cho biết, sau 5 năm theo dõi hiện tượng rò rỉ nước tại bức tượng Phật nằm khổng lồ đã được kiểm soát, quá trình kết tinh muối trên bề mặt cũng giảm rõ rệt. Đây là nền tảng quan trọng cho giai đoạn trùng tu tiếp theo. "Những tiến bộ công nghệ đã và đang mở ra nhiều hướng đi mới trong công cuộc bảo tồn di sản. Hệ thống kiểm soát nước ngầm hiện tại là sự kết hợp của các công nghệ tiên tiến từ nhiều lĩnh vực khác nhau", ông Jiang nói.

Tượng đá Đại Túc chỉ là một phần trong mạng lưới hơn 2.000 đền hang động và gần 4.000 bức điêu khắc vách đá trải khắp Trung Quốc, trong đó nổi bật có hang Mạc Cao (Cam Túc), hang Long Môn (Hà Nam) và hang Vân Cương (Sơn Tây). Tất cả đều là Di sản Thế giới được UNESCO công nhận.

Theo thông báo của Cục Di sản Văn hóa Quốc gia Trung Quốc, sau hơn 70 năm nỗ lực, Trung Quốc đã xây dựng được một hệ thống khung toàn quốc để bảo vệ các di tích hang động, đồng thời giảm thiểu đáng kể các rủi ro lớn đe dọa di sản. Hơn thế nữa, Trung Quốc còn chia sẻ kinh nghiệm ra quốc tế, như hợp tác trùng tu Angkor Wat (Campuchia), thiết lập phòng thí nghiệm bảo tồn đá cùng Italia, hay khởi xướng sáng kiến Vành đai và Con đường trong bảo tồn di sản.

Tại Đại Túc, nhóm bảo tồn đã sử dụng các kỹ thuật khảo sát địa chất tiên tiến như radar xuyên đất và chụp cắt lớp sóng điện từ để phát hiện các dòng nước ngầm - nguyên nhân gây hư hại các bức tượng. Lần đầu tiên, kỹ thuật chèn khe, vốn thường dùng trong công trình thủy lợi được áp dụng để chuyển hướng nước, tránh tác động đến tượng đá. "Chúng tôi lựa chọn vật liệu chèn khe đặc biệt, thân thiện với môi trường, tương thích với chất liệu di tích, sau khi trải qua quá trình kiểm nghiệm nghiêm ngặt", ông Jiang cho biết.

Ngoài ra, công nghệ khoáng hóa vi sinh do nhóm nghiên cứu của Giáo sư Liu Hanlong tại Đại học Trùng Khánh phát triển đã cho thấy hiệu quả vượt trội so với vật liệu phục hồi truyền thống. Công nghệ này đang được ứng dụng trên nhiều di tích quốc gia, như phục hồi lư hương thời Minh tại Đại Túc.

Tại hang động Long Môn, một trung tâm nghiên cứu và bảo tồn di sản với cơ sở vật chất hiện đại, bao gồm cả công nghệ in 3D, đã được đưa vào hoạt động, góp phần đẩy mạnh nghiên cứu liên ngành và bảo tồn ứng dụng cao. Các công cụ kỹ thuật số đang trở thành phương tiện đắc lực trong bảo tồn và truyền bá di sản hang động. Hang Long Môn hiện đã số hóa toàn bộ di sản, cho phép tái hiện các tượng bị phân tán dưới dạng mô hình 3D, đồng thời hỗ trợ trùng tu dựa trên dữ liệu chính xác.

Tại Diễn đàn Quốc tế về Bảo tồn Đền Hang Động 2025, ông Su Bomin, Giám đốc Học viện Đôn Hoàng giới thiệu nền tảng giám sát kỹ thuật số tích hợp cho toàn tỉnh Cam Túc, theo dõi 6 cụm hang động lớn và cảnh báo sớm các rủi ro. Đáng chú ý, "Thư viện Hang động Kỹ thuật số" do Học viện Đôn Hoàng phát triển ra mắt tháng 5.2025, tích hợp gần 75.000 hồ sơ hiện vật, hơn 9.900 bản thảo và hàng triệu ký tự, trở thành kho tư liệu khổng lồ về di sản.

Ngoài ra, Trung Quốc cũng chủ động số hóa các di sản Đôn Hoàng hiện đang được lưu giữ ở nước ngoài, nhằm tái thiết không gian văn hóa qua thế giới ảo. Ông Su Bomin nhấn mạnh: "Thông qua hợp tác quốc tế và trao đổi chuyên môn, chúng ta có thể cùng nhau bảo vệ các giá trị văn hóa chung của nhân loại".

Với chiến lược bài bản, kết hợp giữa công nghệ cao và tri thức đa ngành, Trung Quốc đang dẫn đầu trong công cuộc bảo tồn di sản đền hang động không chỉ gìn giữ quá khứ, mà còn truyền cảm hứng cho tương lai.■

CÂU CHUYỆN VĂN HÓA

Giữ hồn dân tộc nơi xứ người

● THANH HÀ

Trong cuộc trao đổi với báo giới nhân Ngày Tôn vinh tiếng Việt trong cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài vừa qua (8.9), anh Nguyễn Duy Anh, kiều bào tại Nhật Bản, một trong sáu cá nhân được vinh danh tại Cuộc thi "Tìm kiếm Sứ giả tiếng Việt ở nước ngoài năm 2025" xúc động: "Với tôi, được tôn vinh là Sứ giả tiếng Việt cũng là một lời nhắc nhở: Phải không ngừng lan tỏa tiếng Việt, để dù ở bất kỳ đâu trên thế giới, khi cất tiếng Việt lên, mỗi người đều cảm nhận được sự gắn bó máu thịt với Tổ quốc".

Lời của anh Nguyễn Duy Anh cũng là nỗi lòng của hơn 6 triệu kiều bào ta ở nước ngoài. Dù ở bất kỳ nơi đâu, khi một em nhỏ kiều bào nói được tiếng Việt, đó chính là sợi dây vô hình gắn em với quê hương. Và khi nhiều sợi dây ấy cùng kết nối, chúng ta sẽ có một cộng đồng người Việt toàn cầu gắn bó, tự tin và đầy tự hào.

Tiếng Việt là tài sản quý báu của dân tộc, là sợi dây bền chặt gắn kết hàng triệu trái tim người Việt ở khắp muôn nơi với nhau và với quê hương Việt Nam. Xuất phát từ ý nghĩa to lớn đó, ngày 3.8.2022, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 930/QĐ-TTg phê duyệt Đề án "Ngày Tôn vinh tiếng Việt trong cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài giai đoạn 2023-2030". Mục tiêu của Đề án là nâng cao nhận thức, khơi dậy niềm tự hào, tình yêu đối với tiếng Việt; đẩy mạnh phong trào học tiếng Việt trong cộng đồng; lan tỏa những giá trị văn hóa Việt Nam ra thế giới. Nhiều hoạt động thiết thực đã được tổ chức sôi nổi trong và ngoài nước để hưởng ứng Đề án "Ngày tôn vinh tiếng Việt trong cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài", góp phần củng cố vị trí của tiếng Việt trong đời sống của cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài; khuyến khích thế hệ trẻ sinh ra và lớn lên ở nước ngoài thêm gắn bó với tiếng mẹ đẻ. Đặc biệt cuộc thi "Tìm kiếm Sứ giả tiếng Việt ở nước ngoài năm 2025" đã thu hút hơn 50 thí sinh từ 15 quốc gia tham dự.

Thật cảm động khi chị Hoàng Thị Hồng Hà, kiều bào tại Pháp, Chủ tịch hội Tinh hoa Việt Nam, thành viên phụ trách mảng phát triển văn hóa Việt Nam của Hội khoa học và chuyên gia toàn cầu AVSE, một trong 6 thí sinh xuất sắc nhất vinh dự nhận danh hiệu "Sứ giả tiếng Việt ở nước ngoài năm 2025" bộc bạch: "Tiếng Việt có ý nghĩa vô cùng quan trọng trong giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc. Tiếng Việt còn thì văn hóa dân tộc còn. Tiếng Việt phản ánh giá trị tốt đẹp nhất của văn hóa Việt Nam. Thông qua ngôn ngữ, chúng ta hiểu được giá trị văn hóa từ ngàn xưa cha ông để lại, giá trị văn hóa tinh thần của cha ông".

Ngôn ngữ, văn hóa là hồn cốt của dân tộc. Tiếng Việt còn, văn hóa còn, dân tộc còn. Cuộc thi Tôn vinh tiếng Việt không chỉ là sân chơi ngôn ngữ, mà còn là nơi cộng đồng người Việt tại nước ngoài, khẳng định tình yêu quê hương, giữ gìn bản sắc văn hóa trong nhịp sống hội nhập. Dù cách xa Tổ quốc, tiếng Việt vẫn ngân vang trong lời ca, tiếng đọc, trở thành sợi dây gắn kết, thắp sáng niềm tự hào dân tộc trên đất khách.■

Hàn Quốc miễn thị thực cho du khách Trung Quốc

Từ ngày 29.9 đến tháng 6.2026, du khách Trung Quốc đi theo nhóm từ 3 người trở lên sẽ được miễn thị thực tối đa 15 ngày khi đến Hàn Quốc. Quy định này như một phần nỗ lực nhằm thúc đẩy thị trường du lịch của Hàn Quốc. Bộ Tư pháp đã yêu cầu các công ty lữ hành Hàn Quốc phải đăng ký danh sách khách du lịch của họ trên trang web của chính phủ một ngày trước khi nhập cảnh để ngăn chặn lưu trú bất hợp pháp.

Theo các nhà phân tích, chương trình miễn thị thực tạm thời này dự kiến sẽ giúp thúc đẩy ngành Du lịch của Hàn Quốc khi Trung Quốc bước vào kỳ nghỉ lễ vào đầu tháng tới.

P.M